

2022

Valsts kase

Valsts kases 2022. gada publiskais pārskats

(ar Valsts kases 2020.-2022. gada
darbības stratēģijas ieviešanas
novērtējumu)

<i>Pārskatā lietotie saīsinājumi</i>	3	3.6. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu valsts aizdevumu un galvojumu vadībā un tālākā attīstība	22
Valsts kases pārvaldnieka ziņojums	4		
Valsts kases juridiskais statuss, darbības stratēģija un struktūra	5		
Valsts kases darbība	6		
1. Valsts budžeta izpilde	6	4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija	23
1.1. 2022. gada valsts budžeta izpildes organizēšana	6	4.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences	23
1.2. Valsts kases pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība	7	4.2. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.–2020. gada plānošanas periodā	23
1.3. Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Covid-19 krīzes novēršanas pasākumiem	9	4.3. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.–2021. gada Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam	23
1.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē	9	4.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā	24
1.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts budžeta izpildē	9	4.5. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā un tālākā attīstība	24
1.6. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu valsts budžeta izpildē un tālākā attīstība	10	5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums	25
2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība	11	5.1. Pakalpojuma sniegšana un attīstības tendences	25
2.1. Darbības principi un attīstības tendences	11	5.2. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā	25
2.2. Valsts parāda struktūra, rādītāji un izmaiņas	12	5.3. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā un tālākā attīstība	26
2.3. Valsts aizņēmumu vadība	13	6. Iestādes pārvaldība	27
2.4. Valsts parāda portfeļa vadība	16	6.1. Valsts kases finansējums un tā izlietojums	27
2.5. Naudas līdzekļu vadība	17	6.2. Darba vide	36
2.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā	17	6.3. Personāls un personāla vadība	36
2.7. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā	17	6.4. Kvalitātes, risku un informācijas drošības pārvaldība	37
2.8. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā un tālākā attīstība	18	6.5. Iekšējās kontroles sistēma	37
3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība	19	6.6. Komunikācija ar sabiedrību, klientu aptauja	37
3.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences	19	6.7. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji iestādes pārvaldībā	38
3.2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi	19	6.8. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu iestādes pārvaldībā un tālākā attīstība	39
3.3. Valsts aizdevumi	20	2023. gada attīstības prioritātes	40
3.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā	21		
3.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts aizdevumu un galvojumu vadībā	21		

Mērvienības

EUR – *euro*, oficiālā Eiropas Savienības naudas vienība

Pārskatā lietotie saīsinājumi 2022

Valsts kase

Covid-19	Smaga akūtā respiratorā sindroma koronavīrusa 2 (SARS-CoV-2) izraisīta slimība
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
EUROSTAT	Eiropas Savienības Statistikas birojs
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKP	Iekšzemes kopprodukts
KF	Kohēzijas fonds
LOK	Latvijas Olimpiskā komiteja
NILLTPFN	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
SURE	Eiropas pagaidu atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā, ko aizdevuma veidā ES vārdā iesniedz Eiropas Komisija

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā obligāta atsauce uz Valsts kasi kā datu avotu.

Publikācijā iekļautie dati turpmākajās publikācijās var tikt precizēti. Valsts kase neatbild par zaudējumiem, kas radušies publikācijas lietošanas rezultātā. Šo dokumentu nedrīkst pavairot, izplatīt komerciālos nolūkos vai kā citādi publicēt bez Valsts kases piekrišanas.

© Dizains: SIA "Dizaina stratēģija"

Ir noslēgusies izaicinājumu pilna Valsts kases darbības stratēģiskā perioda trīsgade. 2020.–2022. gada posmu uzskatu par būtisku pavērsieni mūsu ikdienā un šajā pārskatā sniedzam ieskatu gan par 2022. gadā paveikto, gan stratēģijas ieviešanas novērtējumu un plānus turpmākajai Valsts kases virzībai un attīstībai.

Neparedzēti ārējie notikumi – Covid-19 pandēmija, Krievijas militārais iebrukums Ukrainā, energoresursu cenu straujš kāpums, tā izraisītā augstā inflācija un centrālo banku pasākumi tās ierobežošanai, liela nenoteiktība un paaugstināts svārstīgums finanšu tirgos – radīja virkni iekšējo izaicinājumu – nepieciešamību pāriet uz jaunu darba vides modeli, funkciju izpildi gan attālināti, gan hibrīdmodelī, papildu pasākumus kibernetiskai videi un darbības nepārtrauktībai. Šai posmā realizējām strukturālo reformu, virzāmies uz ilgtspējīgu kvalitātes kultūru, ieviešam jaunu praksi projektu vadībā, pāreju uz datu analītiku, jauniem izaicinājumiem informācijas tehnoloģiju jomā un digitāli transformējam procesus. Tas nozīmē būtiskas pārmaiņas darbinieku ikdienā, kompetenču un prasmju attīstīšanu un jaunus izaicinājumus.

Izstrādājot nākamā perioda – 2023.–2026. gada Valsts kases darbības stratēģiju, izvērtējam un noteicām ilgtspējas principu piemērošanu Valsts kases attīstībā, kā arī virkni jaunu iniciatīvu. Virzība sadarbībā ar Valsts kanceleju uz Vienoto pakalpojumu centra ieviešanu valsts tiešās pārvaldes atbalsta funkciju tālākai centralizēšanai ir nozīmīgākais no uzsāktajiem tuvākās nākotnes projektiem, kas pavērs iespēju standartizētiem un vienotiem grāmatvedības, personāla lietvedības, finanšu vadības un cilvēkresursu vadības procesiem visā valsts pārvaldē.

© Foto: Valts Kleins (portrets)

2022. gadā noslēdzām divus būtiskus Valsts kases pakalpojumu pilnveides projektus: *Maksājumu (eKases)* redizainu, sekmējot portāla lietojamības ērtumu, atbilstību pieklūstamības prasībām un mūsdienu tendencēm, kā arī *eAizdevumu* projektu, pilnībā digitalizējot valsts aizdevuma pakalpojumu.

2022. gadā ģeopolitiskās spriedzes un paaugstināta finanšu tirgus svārstīguma apstākļos ar labvēlīgiem nosacījumiem piesaistījām resursus kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanai: valsts budžeta deficīta finansēšanai, valsts aizdevumu nodrošināšanai un valsts parāda saistību izpildei, t.sk. Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai un augsto enerģijas cenu kompensēšanai. Elastīgi pielāgojoties aktuālajai finanšu tirgus situācijai, līdzīgi kā citas ES valstis, arī Latvija aktīvi izmantoja iekšējā tirgus kapacitāti un atbalstu, 2022. gadā piesaistot vēsturiski lielāko resursu apjomu valsts parāda vērtspapīru izsolēs un nodrošinot investoriem ieguldījumu iespējas likvīdos Latvijas valsts vērtspapīros.

Līdz ar procentu likmju pieaugumu finanšu tirgos 2022. gadā kļuva pievilcīgākas arī krājobligāciju procentu likmes. Krājobligāciju finansiālais izdevīgums veicināja Latvijas iedzīvotāju pastiprinātu interesi un arvien pieaugošo pieprasījumu pēc krājobligācijām, kas uzskatāmas par šobrīd nozīmīgu, iedzīvotājiem ērtu un drošu finanšu instrumentu.

Darbinieku atvērtība attīstībai un inovatīvām tendencēm, jaunu ideju ieplūšana, kā arī skaidra nākotnes vīzija ir galvenais Valsts kases komandas pārmaiņu virzītājspēks uz fokusētā un mērķtiecīgā rīcībā orientētu darba vidi.

Kaspars Āboliņš
Valsts kases pārvaldnieks

Rīgā 2023. gada 26. aprīlī

Valsts kase juridiskais statuss, darbības stratēģija un struktūra 2022

Juridiskais statuss

Valsts kase ir Finanšu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir efektīva valsts pārvaldes funkciju īstenošana valsts finanšu resursu vadības jomā. Tās darbu vada pārvaldnieks. Valsts kases juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci un tiesības nosaka Ministru kabineta 2004. gada 3. augusta noteikumi Nr. 677 "Valsts kases nolikums", kuros atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un precizējot terminu lietojumu 22.12.2022. izdarīti grozījumi.

Funkciju un uzdevumu sekmīgai izpildei un vienota lēmuma pieņemšanai 2022. gadā darbu turpināja šādas komitejas:

- 1) Audita komiteja;
- 2) Kredītkomiteja;
- 3) Krīzes pārvaldības komiteja;
- 4) Kvalitātes un risku vadības komiteja;
- 5) Parāda un naudas līdzekļu vadības komiteja;
- 6) Resursu likviditātes komiteja;
- 7) Vadības komiteja;
- 8) Valsts budžeta grāmatvedības uzskaites komiteja.

Darbības stratēģija un virsmērķis

Virsmērķis

Droša un efektīva valsts finanšu pārvaldība sabiedrības interesēs.

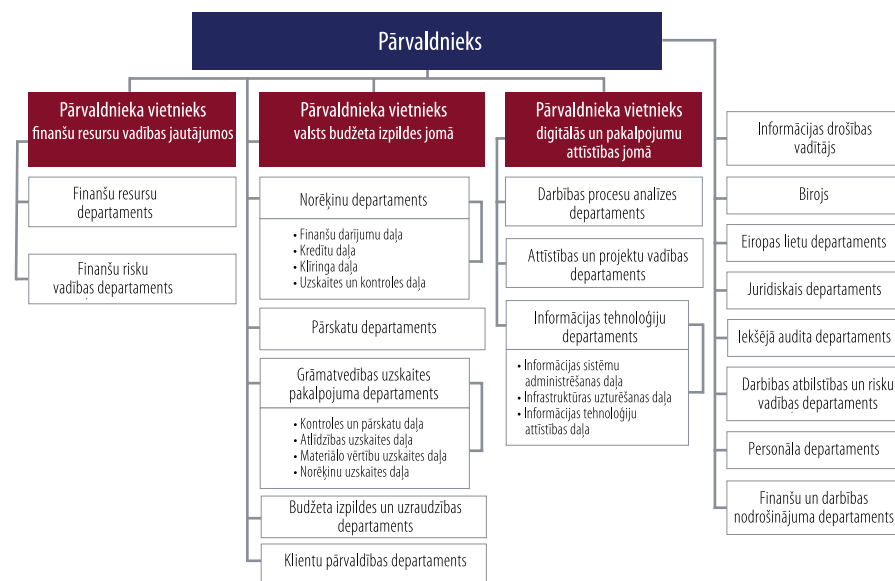
Valsts kases stratēģiskā virzība realizēta saskaņā ar finanšu ministra apstiprinātajā "Valsts kases darbības stratēģijā 2020.-2022. gadam" izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem Valsts kases darbības jomās. Noslēdzot stratēģijas darbības ciklu, pārskatā sniedzam tās ieviešanas novērtējumu katrā no darbības virzieniem.

Ievērojot, ka gan Eiropas Komisijas, gan Latvijas plānošanas dokumentos kā īpaši būtisks stratēģisks virziens izdalīta ilgtspēja un klimatneitralitāte un jebkuram – gan publiskā sektora, gan privātā sektora dalībniekam ir svarīgi definēt savā darbībā gan principus, gan virzienus ilgtspējas jomā, 2022. gadā veikta analīze par Valsts kases ilgtspējas principiem un virzieniem jaunajam stratēģijas periodam iekļaušanai "Valsts kases darbības stratēģijā 2023.-2026. gadam".

Struktūra, tās izmaiņas

Valsts kasē izveidotā integrētā vadības sistēma (kvalitātes un informācijas drošības pārvaldība) nodrošina stabili iestādes darbību, tās nepārtrauktību un operatīvu rīcību krīzes situācijās. Labās prakses piemēri rāda, ka organizācijās ir izplatīta kombinētā pieeja – kur esošās procedūras sniedz garantu darbības atbilstībai, bet efektivitātes metodes sniedz attīstības iespējas un konkurētspējas nodrošināšanu. Izvērtējot Valsts kases iekšējās kontroles sistēmas ietvaru, par nākamo kvalitātes līmeni Valsts kases darbības attīstīšanai un virzībai uz ilgtspējīgu kvalitātes kultūru noteikts Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modelis (*European Foundation for Quality Management Excellence model (EFQM)*). Šo izmaiņu nodrošināšanai pārdalītas funkcijas starp Darbības procesu analīzes departamentu un Darbības atbilstības un risku vadības departamentu, precizējot arī tā nosaukumu. Citas būtiskas pārmaiņas iestādes darbībā nav notikušas.

1. attēls. Valsts kases struktūra 2022. gada beigās

1. Valsts budžeta izpilde

Darbības virziena mērķis

Nodrošināt efektīvu un saimniecisku valsts budžeta izpildi un Valsts kases sniegto pakalpojumu atbilstību labākajai finanšu vadības praksei.

1.1. 2022. gada valsts budžeta izpildes organizēšana

Valsts kase valsts finanšu vadības cikla ietvaros organizē valsts budžeta izpildi, nosaka vispārējās valdības grāmatvedības uzskaites prasības un kārtu valsts budžeta finanšu uzskaiti.

Budžeta izpildes pakalpojumus Valsts kase klientiem nodrošina elektronisko pakalpojumu veidā: piešķir asinējumus un dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem, sniedz maksājumu pakalpojumus, nodrošina valsts un pašvaldību budžetu izpildes pārskatus, kā arī valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas ar informāciju par iemaksājamiem nodokļiem, nodevām un citiem valsts budžeta ieņēmumiem.

Valsts budžeta izpildi organizē vienotā naudas līdzekļu konta ietvaros, kas pasaules praksē atzīta par efektīvāko finanšu vadības nodrošināšanas metodi.

Asinējumu piešķiršana un izpilde

2022. gadā valsts budžeta izpildes nodrošināšanai Valsts kase piešķir asinējumus 14 565,4 milj. *euro* apmērā: 10 718 milj. *euro* pamatbudžetam un 3 847,4 milj. *euro* – speciālajam budžetam. Asinējumi piešķirti 170 valsts budžeta iestādēm.

Valsts kase atvēra 2 472 pamatbudžeta izdevumu kontus. Salīdzinot ar 2021. gadu, kontu skaits palielinājās par 130 kontiem, jo papildus tika piešķirta apropriācija no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem gan Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojošiem pasākumiem, gan Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam Latvijā, kā arī pieauga valsts budžeta iestāžu iesaiste ES un ārvalstu finanšu palīdzības projektu izpildē.

Klientu un sadarbības partneru analīze

Sniedzot finanšu pakalpojumus, ir svarīgi saņemt un analizēt informāciju par

klientiem un sadarbības partneriem, to darbību un īstenotajiem darījumiem, vienlaikus identificējot un pārvaldot riskus, kas saistīti ar finanšu noziegumiem. Valsts kase kontrolē sniegtos finanšu pakalpojumus, pilnveidojot iestādes iekšējās kontroles sistēmu starptautisko un nacionālo sankciju un NILLTPFN, kā arī krāpšanas un korupcijas jomā, kā arī veic klientu un partneru saistību un darījumu uzraudzību.

Augstas reputācijas un drošas valsts finanšu pārvaldības īstenošanas nolūkā nodrošināta iespēja novērst pakalpojumu sniegšanu sankcionētām personām vai to patiesajiem labuma guvējiem un iestādes kompetences ietvaros konstatēt aizdomīgu un neparastu darījumu pazīmes, kuros varētu būt iesaistīti noziedzīgi iegūti līdzekļi vai līdzekļi, kas saistīti ar terorisma finansēšanu: pilnā apmērā ieviests automatizēts maksājumu skrīninga rīks tiešsaistē, nodrošinot ienākošo un izejošo maksājumu skrīningu pret sankciju sarakstiem, novēršot noteikto sankciju apiešanu, tai skaitā nodrošinot padziļinātu maksājumu pārbaudi augsta riska valstīm.

Vienlaikus kā Eiropas Komisijas, tā ASV noteiktais sankciju apjoms un tvērums ievērojami paaugstināja padziļināti veicamo maksājumu pārbaudu skaitu Valsts kasē, lai ievērotu regulās noteikto un novērstu iespējamās sankciju apiešanas mēģinājumus.

Krievijas militārās agresijas rezultātā ievērojami pieauga arī kibernetikas apdraudējums Eiropā. Valsts kase pilnveidoja tās darbības nepārtrauktības plānu, krīzes komunikācijas modeli un veica darbības nepārtrauktības testus.

Grāmatvedības uzskaitē un pārskati

Izmantojot valsts budžeta izpildes datus un apkopojot valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites datus, Valsts kase sagatavo mēneša un ceturkšņa pārskatus par budžeta izpildi, kā arī saimnieciskā gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem, kuru revīdē Valsts kontrole, un tās atzinums lietotājiem apliecina pārskatos uzrādītās informācijas pilnīgumu un ticamību. Valsts kases sagatavotie pārskati un no iestādēm saņemtie pārskati pieejami Valsts kases tīmekļa vietnē. 2022. gadā pirmo reizi saimnieciskajā gada pārskatā konsolidēts Valsts ieņēmumu dienesta sagatavotais ikgadējais pārskats par tā administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem valsts budžetā, sniedzot saimnieciskā gada pārskata lietotājiem informāciju par valsts budžeta ieņēmumiem atbilstoši uzkrāšanas principam.

Valsts kase atbalsta Eiropas Komisijas iniciatīvu pilnveidot uzskaites datu kvalitāti un finanšu pārskatu atbilstību starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņiem, lai lēmumu pieņēmēji, sabiedrība, investori un starptautiskās kredītreitingu aģentūras saņemtu kvalitatīvu, savlaicīgu un starptautiski salīdzināmu, labākajai praksei atbilstošu informāciju (pārskatus) par valsts finanšu stāvokli. Organizējot vienotu valsts finanšu uzskaiti, Valsts kase izstrādā normatīvos aktus valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, izvērtējot aktuālās starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu prasības atbilstoši Latvijas iespējām. 2022. gadā Ministru kabinets izdeva Valsts kases sagatavotos grozījumus Ministru kabineta noteikumos Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" un Nr. 652 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība", paredzot nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu uzskaiti saskaņā ar uzkrāšanas principu, sākot no 2024. gada, un precizējot informācijas sniegšanu gada pārskatā.

Turpinot iepriekšējos gados iedibināto praksi, arī 2022. gadā organizēts ikgadējais seminārs budžeta iestāžu finanšu darbiniekiem par aktualitātēm grāmatvedības uzskaitē un gada pārskata sagatavošanā. Papildus tam Valsts kase organizēja darbnīcas par inventarizācijas datu tālākizmantošanu saimnieciskā gada pārskata kvalitātes nodrošināšanai un iestāžu inventarizāciju pilnveidei. Organizētas arī darbnīcas, lai 2023. gadā izveidotu vienotu standartizētu vidi salīdzināšanās procesam starp valsts un pašvaldību publiskā sektora *Pārskatu* informācijas sistēmas klientiem, kas sekmēs gada pārskata ātrāku sagatavošanu.

e-rēķini

Valsts kase, virzoties uz integrētu budžeta plānošanas, izpildes un grāmatvedības uzskaites procesu, izmanto strukturētus e-rēķinus un rada priekšnosacījumus saņemto pakalpojumu apmaks robotizācijai. Grāmatvedības uzskaites pakalpojumu saņemtajām iestādēm nodrošināta iespēja saņemt un nosūtīt strukturētus elektroniskus rēķinus PEPPOL un cilvēkmasām formātā, papīra formas rēķinus aizstājot ar strukturētiem digitāliem datiem. Tas ļauj operatīvāk un efektīvāk apstrādāt arhivēt rēķinus, kas sekmē administratīvā sloga (rēķinu dati vairs nav jāveda sistēmā manuāli), kā arī kļūdu un krāpšanas iespēju samazināšanos. Valsts kases iepirkuma nolikumos un līgumos klientiem noteikta obligāta e-rēķinu iesniegšanas prasība.

1. Valsts budžeta izpilde

Valsts budžeta izpildes datu publicēšana atvērto datu formātā

Valsts kase optimizē savu datu struktūras, lai nodrošinātu sabiedrībai pieejamu valsts budžeta izpildes datiem atvērto datu (mašīnlasāmā) formā. Atvērtie dati nodrošinās to pieejamību ne tikai iestādēm, kurām tas ir nepieciešams ikdienas funkciju izpildei, bet arī datu analītiķiem un pētniekiem, kas vēlēšies pētīt valsts budžeta izpildes rezultātus un tendences.

1.2. Valsts kases pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība

Valsts kasē funkciju atbalstam izveidots stabils, integrēts un drošības prasībām atbilstošs valsts nozīmes informācijas sistēmu kopums. Informācijas sistēmu ieviešanas un uzturēšanas kompetence nodrošina iespēju saimnieciski rīkoties ar valsts resursiem un racionāli izmantot informācijas sistēmu sniegtās iespējas. Valsts kase elektroniskos pakalpojumus attīsta, balstoties uz aprobētām tehnoloģijām, pēc iespējas sekmējot standartizētu un strukturētu datu apmaiņu starp Valsts kasi un klientu, tādējādi nodrošinot augstu pakalpojumu elektronizācijas pakāpi un efektīvu datu izmantošanu.

Kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanai 2022. gadā Valsts kase turpināja ieguldījumus tos atbalstošajās informācijas sistēmās: optimizējot procesus, veicot pasākumus sistēmu darbības stabilizēšanai, drošībai un darbības nepārtrauktībai, budžeta izpildes procedūru standartizēšanai, administratīvā sloga klientiem un iedzīvotājiem mazināšanai.

2022. gadā Valsts kase uzturēja un turpināja attīstīt šādus pakalpojumus un informācijas sistēmas:

Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma

Valsts kases uzturētā Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma (izstrādāta uz programmaprodukta SAP bāzes) nodrošina pilnu valsts budžeta vadības ciklu – no budžeta plānošanas līdz tā izpildei un izpildes uzraudzībai. Vienoto valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēmu attīstīta gan Finanšu ministrijas plānošanas funkciju atbalstam, gan valsts budžeta iestāžu budžeta izpildei. 2022. gadā Valsts kases Datu noliktava (SAP BW) migrēta uz HANA datu bāzi, kas ievērojami paaugstina esošo risinājumu veiktspēju un sniedz plašas iespējas turpmākā datu analīzes risinājumu izstrādē.

2022. gadā Valsts kase nodrošināja pasākumus Valsts kases gatavībai 2023. gada martā paredzētajai Eiropas Centrālās bankas *Target2* un *Target2* vērtspapīriem sistēmu pārejai uz ISO 20022 standarta formātu maksājumu datu apstrādē jaunajā konsolidētajā *Target* sistēmā. Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma maksājumu informācijas apstrādē pielāgota SWIFT ISO 2022 standarta formātam, kā arī veikti citi nepieciešamie sistēmas uzlabojumi.

Vienotais Valsts kases e-pakalpojumu portāls

Valsts kases pakalpojumu portāls nodrošina ērtu lietotāju autentifikāciju ar *Latvija.lv* atbalstītajiem elektroniskās identifikācijas līdzekļiem, vienotu navigāciju starp pakalpojumiem un mūsdienu, lietojamības prasībām atbilstošu dizainu, kā arī nepārtrauktu pieejamību un lietošanu.

Pārskati

Pakalpojums *Pārskati* paredzēts budžeta iestāžu finanšu un budžeta izpildes datu pārvaldībai. Budžeta iestāžu mēneša, ceturkšņa un gada pārskatus iesniedzēji paraksta elektroniski tiešsaistes režīmā *Pārskatos*, tādējādi nodrošinot abpusēju administratīvo un laika resursu ekonomiju. 2022. gadā *Pārskatos* bija reģistrēti 3 845 lietotāju

Pārskatu risinājumu valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzībai un kontrolei izmantoja astoņas ministrijas un centrālās valsts iestādes: Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts kanceleja un Centrālā vēlēšanu komisija.

Plāni

Ministrijas vai to padotības iestādes pakalpojumu *Plāni* lieto finansēšanas plānu projektu sagatavošanai, apstiprināšanai un iesniegšanai Valsts kasē, uz kā pamata Valsts kase piešķir asignējumus un dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem. 2022. gadā *Plānos* reģistrēti 723 lietotāji un apstrādāti 2 493 pamatbudžeta un speciālā budžeta finansēšanas plāni.

Tāmes

Pakalpojums *Tāmes* nodrošina vienotu centralizētu vidi visām valsts budžeta iestādēm budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmju ievadei un parakstīšanai. 2022. gadā *Tāmes* reģistrēti 916 lietotāji un apstrādātas 2 493 pamatbudžeta un speciālā budžeta *tāmes*.

Aizņēmumi

Pakalpojums *Aizņēmumi* nodrošina iespēju attālināti pieteikties valsts aizdevuma saņemšanai, elektroniski apstrādāt aizdevuma pieteikumu, pieteikt noslēgtā valsts aizdevuma līguma ietvaros aizdevuma izmaksu pieteikumu, attālināti pārvaldīt aizdevumu, pieteikt aizdevuma pirmtermiņa atmaksu, kā arī elektroniski ģenerēt un parakstīt līgumu. 2022. gadā *Aizņēmumos* reģistrēti 560 lietotāji.

Pieteikumi

Valsts kases sniegto pakalpojumu pieteikumu iesniegšanai strukturētu datu veidā, lai tādējādi nodrošinātu efektīvāku datu apstrādes procesu un būtiski samazinātu Valsts kases darbinieku noslodzi šo datu apstrādē, kā arī ievērojami samazinātu kļūdaini iesniegtu pakalpojumu pieteikumu skaitu, sadarbībā ar lietotājiem izstrādāts un validēts lietotāja saskarnes prototips risinājuma tālāka izstrādei 2023. gadā.

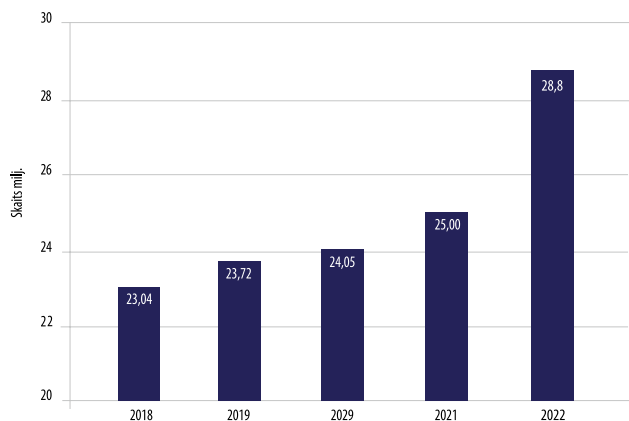
Maksājumi

Valsts kase valsts budžeta maksājumus nodrošina, izmantojot pakalpojumu *Maksājumi* un tā Tiešsaistes datu apmaiņas moduli. Pakalpojuma ietvaros Valsts kase nodrošina klientiem iespēju izpildīt maksājumu rīkojumus, apskatīt maksājumu rīkojumu izpildes rezultātus, kā arī saņemt finanšu informāciju: kontu stāvokli (atlikumu), kontu apgrozījuma izrakstus un kopsavilkumu par ieņēmumiem un izdevumiem, resursiem izdevumu segšanai. *Maksājumu* Tiešsaistes datu apmaiņas modulis nodrošina automatizētu maksājumu datu (maksājumu statusa pārskats un konta pārskats) informācijas apmaiņu starp Valsts kasi un klientu.

2022. gadā pabeigta *Maksājumu* modernizācija (pieejamība, lietojamība). Pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanai 2022. gadā jaunā vizuālajā noformējumā pieejama modernizētā *Datnes importa* funkcionalitāte un *Lietotāja iestatījumi*, funkcionalitātes: *Parakstīšana*, *Mani paraugi*, *Jaunumi* un *sarakste*. Tādējādi nodrošināts portāla lietojamības ērtums, atbilstība piekļūstamības prasībām, darbība uz mobilajām ierīcēm un vizuālā noformējuma atbilstība mūsdienu tīmekļa dizaina un funkcionalitātes tendencēm.

1. Valsts budžeta izpilde

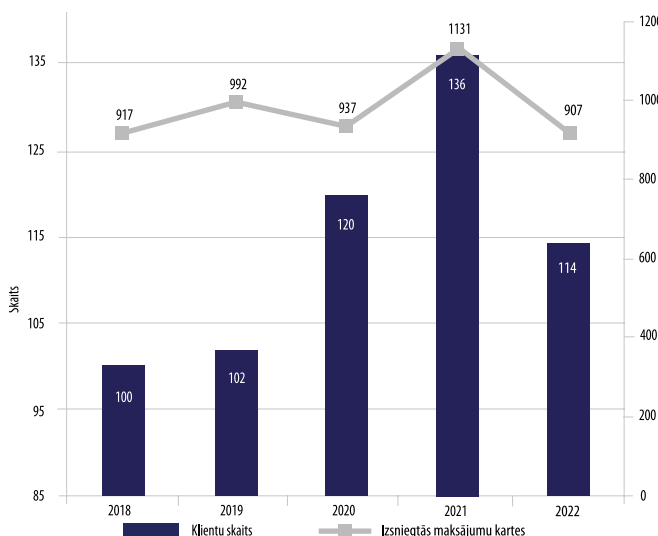
2. attēls. Valsts kasē aprēķināto maksājumu skaits (2018.–2022. gads)

Zibmaksājumi

Sekmējot finanšu sektora un valsts pārvaldes digitālo attīstību, nodrošinot valsts pakalpojumu saņēmējiem inovatīvus un ātrus norēķinus, Valsts kase 01.02.2022. pievienojās Latvijas Bankas uzturētajai zibmaksājumu infrastruktūrai. Tādējādi sabiedrības norēķini ar valsti ir kļuvuši zibenīgi – maksājumi valsts budžetā tiek nodrošināti dažu sekunžu laikā 24 stundas diennaktī, arī brīvdienās un svētku dienās. 2022. gadā 41 % valsts budžetā ienākošo maksājumu ieskaitīti, maksātājiem izmantojot šo pakalpojumu.

3. attēls. Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojuma dinamika (2018.–2022. gads)

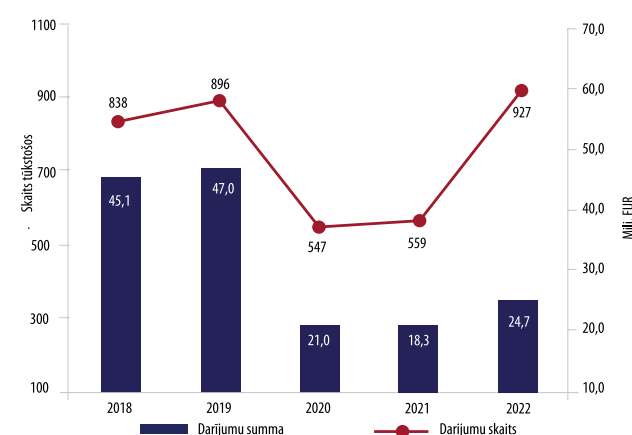

Valsts kases kontiem piesaistītās maksājumu kartes

Sadarbībā ar AS "Citadele banka" Valsts kase nodrošina valsts un pašvaldību iestādēm iespēju veikt maksājumus ar Valsts kases kontiem piesaistītajām maksājumu kartēm. Maksājumu karšu pakalpojums paredzēts darbinieku komandējumu, darba braucienu un saimniecisko izdevumu veikšanai: valsts budžeta iestāžu darbiniekiem nodrošināta iespēja komandējumu laikā veikt bezskaidras naudas norēķinus, ievērojot Likuma par budžetu un finanšu vadību prasību, kas nosaka, ka valsts budžeta līdzekļu izdevumi veicami no Valsts kasē atvērtajiem kontiem.

2022. gadā Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojumu izmantoja 114 iestādes un tām kopā izsniegtas 907 kartes. Iestāžu, kuras izmanto Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojumu un attiecīgi arī maksājumu karšu skaita samazinājums ir saistīts ar izmaiņām normatīvajos aktos, ar kuriem tika ierobežots subjektu loks, kurš ir tiesīgs izmantot minēto pakalpojumu.

4. attēls. Maksājumu karšu (VISA un MasterCard) pieņemšanas pakalpojuma dinamika (2018.–2022. gads)

Maksājumu karšu pieņemšana, iekasējot valsts budžeta maksājumus

Valsts kase ar AS "Citadele banka" starpniecību nodrošina maksājumu karšu pieņemšanas pakalpojumu valsts un pašvaldību iestādēm, nodrošinot iespēju par iestādes sniegtajiem pakalpojumiem norēķināties ar VISA Electron, MasterCard un Maestro maksājumu kartēm maksājumu karšu pieņemšanas termināli vai citā alternatīvā sistēmā.

2022. gadā Valsts kases nodrošināto pakalpojumu izmantoja 105 klienti. Valsts un pašvaldību iestādēs uzstādītajos 1 196 maksājumu karšu termināļos ar maksājumu kartēm 2022. gadā veikti 926 897 darījumi par kopējo summu 24 708 616 euro. Darījumu skaita palielināšanās 2022. gadā saistīta ar tendenci atteikties no skaidras naudas apgrozības, tā vietā izmantojot karšu norēķinus.

1. Valsts budžeta izpilde

1.3. Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Covid-19 krīzes novēršanas pasākumiem

Lai nodrošinātu pārskatāmu un aktuālu informāciju sabiedrībai par Covid-19 krīzes novēršanas pasākumiem piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, Valsts kase sadarbībā ar Valsts kanceleju nodrošina pārskatu sniegšanas tehnisko risinājumu, kurā valsts budžeta iestādes *Pārskatos* sniedz operatīvu budžeta izpildes informāciju.

1.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē

1.tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīva rādītāja skaitliskās vērtības 2022. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un finanšu pārskatu sagatavošanas principi, un saņemts EUROSTAT vērtējums.	1.1. Atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņem normatīvo aktu grāmatvedības uzskaites un gada pārskata sagatavošanas jomā (%).	90	90
2. Modernizēta Valsts kases elektronisko pakalpojumu – <i>Maksājumi, Plāni, Pārskati, Tāmes</i> – lietojamība un pieejamība.	2.1. Apmierinātība ar saņemto elektronisko pakalpojumu kvalitāti nav zemāka par 85 % (no aptaujāto klientu skaita ¹).	85	90
3. Pilnveidota pakalpojumu pieteikumu iesniegšana, ieviešot strukturētu, elektronisku pieteikumu datu iesniegšanas risinājumu.	3.1. Kļūdaini iesniegto pakalpojumu pieteikumu skaits (% no kopējā pieteikumu skaita).	1	Netika mērīts ²
	3.2. Samazināts pakalpojumu pieteikumu aizpildīšanai nepieciešamais laiks (%).	50	Netika mērīts ³
	3.3. Vidējais viena pakalpojumu pieteikuma apstrādei nepieciešamais laiks (minūtēs) ⁴ .	5	Netika mērīts ⁵
4. Veikta SAP ERP datu bāzes Oracle maiņa uz HANA.	4.1. SAP ERP produkcijas vides datu bāze migrēta uz HANA.	–	– ⁶

1.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts budžeta izpildē

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts budžeta izpildē Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām⁷ – kontu apkalpošanu un maksājumu pakalpojumu.

Kontu apkalpošanas pakalpojuma ietvaros saņemti 2 353 pieteikumi. *Maksājuma* pakalpojuma ietvaros saņemti un veikti 350 490 privātpersonu elektroniskie maksājumi. Pakalpojuma izpildē notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojumu izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības.

¹ *Saskaņā ar Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.*

² *Plānotā rezultatīva rādītāja izpilde 2022. gadā netika sasniegta, jo, izvērtējot un nosakot prioritāros attīstības pasākumus, pakalpojumu pieteikumu iesniegšanas pilnveide noteikta 2024. gadā.*

³ *Plānotā rezultatīva rādītāja izpilde 2022. gadā netika sasniegta, jo, izvērtējot un nosakot prioritāros attīstības pasākumus, pakalpojumu pieteikumu iesniegšanas pilnveide noteikta 2024. gadā.*

⁴ *Mērījums veikts elektronisko pakalpojumu pieteikumu apstrādei.*

⁵ *Plānotā rezultatīva rādītāja izpilde 2022. gadā netika sasniegta, jo, izvērtējot un nosakot prioritāros attīstības pasākumus, pakalpojumu pieteikumu iesniegšanas pilnveide noteikta 2024. gadā.*

⁶ *Migrēta 2021. gadā.*

⁷ *Privāta tiesību juridiska persona (biedrības, nodibinājumi, reliģiskās organizācijas, komercsabiedrības un citas privāto tiesību juridiskās personas, kam atvērts konts Valsts kasē).*

1. Valsts budžeta izpilde

1.6. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.-2022. gadam ieviešanu valsts budžeta izpildē un tālākā attīstība

Darbības virziena mērķis un rādītāji – kopumā sasniegti.

Paveiktais darbības virziena mērķa īstenošanai

1. Nodrošināt normatīvo aktu budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā atbilstību starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņem.
 - Regulāri strādājot ar normatīvo aktu bāzi grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, ņemot vērā Latvijā izveidoto praksi un vērtējot administratīvo sloga mazināšanas iespējas, Latvija Eiropas Komisijas (EUROSTAT) pētījumā par ES dalībvalstu valdību grāmatvedības uzskaites attīstības līmeni Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (IPSAS) saņēmusi 89 % atbilstības novērtējumu, savukārt saistīto informācijas tehnoloģiju atbalsts pilnai uzkrāšanas principa informācijas sniegšanai – 91 % novērtējumu. Salīdzinājumā vidēji ES dalībvalstis šis līmenis ir attiecīgi 63 % un 65 %. Minētie rādītāji liecina, ka Latvijā publiskā sektora grāmatvedības uzskaites pamatprincipi lielā mērā atbilst starptautiski atzītai labākajai praksei un, ieviešot Eiropas Publiskā sektora grāmatvedības standartu (EPSAS), Latvijā būs nepieciešamas mazākas izmaiņas nekā vidēji ES;
 - noteikts vienāds normatīvais regulējums budžeta iestādēm gada pārskata un konsolidētā saimnieciskā gada pārskata sagatavošanā, kas cita starpā paredz arī saīsināt pārskata sagatavošanas termiņus no 1. maija uz 1. aprīli (sākot ar 2023. gada pārskatu);
 - pilnveidota un automatizēta budžeta programmu un apakšprogrammu atlikuma uz gada beigām pārceļšana;
 - nodrošināta Valsts kases kompetences uzdevumu izpilde Finanšu ministrijas projektā par uzkrāšanas principa ieviešanu nodokļu uzskaitē, uzskaites un finanšu pārskatu sniegšanas jomā.

2. Modernizēt Valsts kases elektronisko pakalpojumu pieejamību un lietojamību, nodrošinot, ka vismaz 85 % elektronisko pakalpojumu lietotāju ir apmierināti ar to lietošanu.
 - Pabeigta Valsts kases e-pakalpojumu portāla modernizēšana (pieejamība, lietojamība);
 - Valsts kase pievienojās Latvijas Bankas uzturētajai zibmaksājumu infrastruktūrai;
 - ieviests automatizēts maksājumu skrīninga rīks tiešsaistē, nodrošinot maksājumu skrīningu pret sankciju sarakstiem, novēršot noteikto sankciju apiešanu, t. sk. nodrošinot padziļinātu maksājumu pārbaudi augsta riska valstīm;
 - nodrošināta nepārtraukta pakalpojumu pieejamība un lietošana;
 - nodrošināta iespēja Valsts kasei turpināt sniegt maksājumu pakalpojumus EUR valūtā kā tiešajam konsolidētās *Target* sistēmas dalībniekam;
 - 90 % klientu ir apmierināti ar Valsts kases sniegtajiem pakalpojumiem.

3. Pilnveidot pakalpojumu pieteikumu iesniegšanu, ieviešot strukturētu, elektronisku pieteikumu datu iesniegšanas risinājumu, tādējādi samazinot administratīvo slogu klientam un Valsts kasei pieteikuma datu apstrādes procesā.

Izvērtējot un nosakot prioritāros attīstības pasākumus, pakalpojumu pieteikumu iesniegšanas pilnveide uzsākta 2022. gadā un tiks pabeigta 2024. gadā.

4. Veikt SAP ERP datu bāzes nomaiņu no Oracle uz HANA, kā arī veikt sagatavošanās un testa migrācijas darbus S/4HANA ieviešanai.

- Veikta SAP ERP datu bāzes migrācija no Oracle uz HANA, kas ir pirmais solis migrācijā uz SAP ERP jaunāko versiju SAP S/4HANA: veiktie pasākumi nodrošina par 23 % īsāku maksājumu apstrādes laiku un par 97 % samazina atsevišķu atskaišu izpildes laiku;
- Valsts kases Datu noliktava migrēta uz HANA datu bāzi, kas ievērojami paaugstina esošo risinājumu veiktspēju un sniedz plašas iespējas turpmākā datu analīzes risinājumu izstrādē.

Būtiskākie secinājumi jaunajam stratēģiskās plānošanas periodam (2023.-2026. gads)

- Izvērtēt jaunākos Starptautiskos publiskā sektora grāmatvedības standartus (2022. gada versija) prasību piemērošanai normatīvajos aktos budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā;
- valsts budžeta izpildi arī turpmāk organizēt vienotā naudas līdzekļu konta ietvaros, kas pasaules praksē atzīta par efektīvāko finanšu vadības nodrošināšanas metodi. Šāda finanšu vadības pieeja ļauj samazināt aizņemšanās un naudas līdzekļu vadības tiešās un netiešās izmaksas, ir labvēlīga finanšu tirgus apstākļos – sniedz iespēju gūt papildu ieņēmumus no resursu efektīvākas izmantošanas un ieguldīšanas, nodrošina visu darījumu uzraudzības un kontroles iespējas, kā arī atvieglo darījumu uzskaiti;
- atbilstoši tirgus tendencēm pilnveidot pakalpojumu pieteikumu iesniegšanu, pārejot uz strukturētu, klientu pašapkalpošanās balstītu risinājumu;
- automatizēt konsolidētā saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas procedūras, nodrošinot, ka finanšu pārskata un ar to saistīto skaidrojumu konsolidācijas pozīciju vērtējumu veic automatizēti pēc definētiem algoritmiem.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

Darbības virziena mērķis

Savlaicīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām valsts parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību.

2.1. Darbības principi un attīstības tendences

Valsts kases darbību valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā 2022. gadā noteica finanšu ministra apstiprinātā Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija (sk. 5. attēlu).

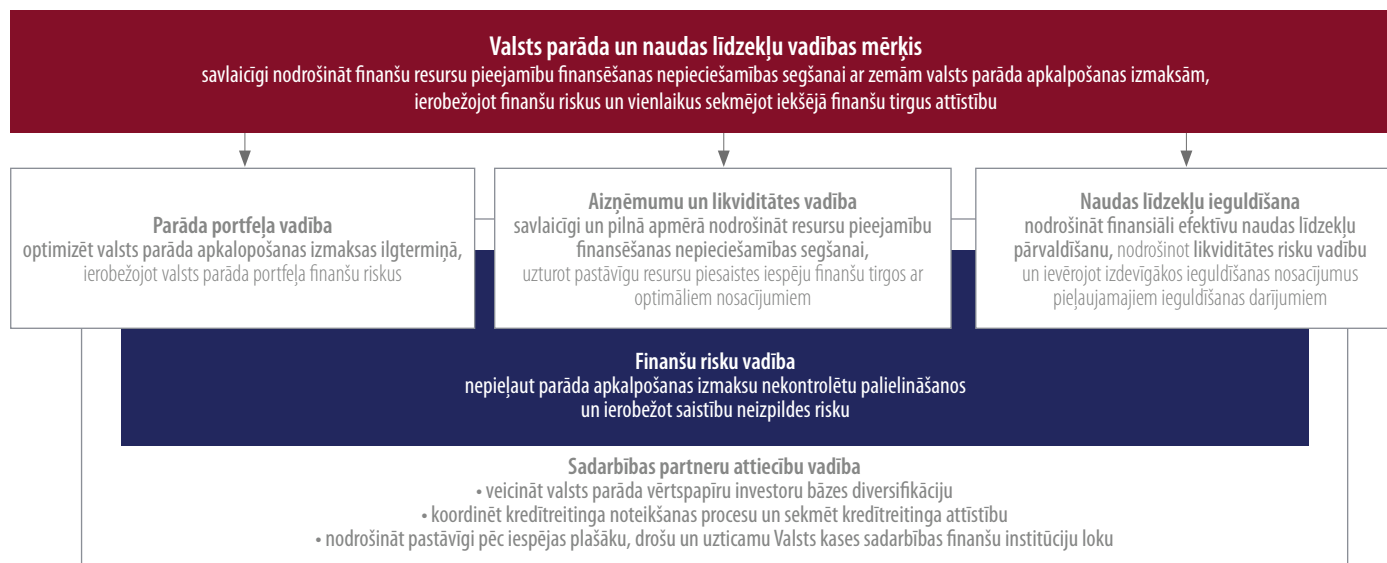
5. attēls. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija

Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā Valsts kase veic pasākumus saskaņā ar šādām prioritātēm:

- 1) nodrošināt aizņemšanos starptautiskajos finanšu tirgos ar publiskajām vidēja termiņa un ilgtermiņa valsts parāda vērtspapīru emisijām, saglabājot elastību attiecībā uz aizņēmumu veikšanas laiku un instrumentu izvēli, lai nodrošinātu aizņemšanos ar labvēlīgiem nosacījumiem;
- 2) veicināt iekšējā finanšu tirgus attīstību un valsts parāda vērtspapīru likviditāti, nodrošinot atbilstošas ieguldījumu iespējas (pastāvīgu un regulāru valsts vērtspapīru, t.sk. krājobligāciju, piedāvājumu) iekšējā finanšu tirgus dalībniekiem, lai pilnvērtīgāk izmantotu aizņemšanās iekšējā finanšu tirgū potenciālu un sekmētu iekšējā finanšu tirgus funkcionēšanu;

- 3) nodrošināt drošu un finansiāli efektīvu naudas līdzekļu vadību;
- 4) nodrošināt valsts vērtspapīru investoru loka diversifikāciju un paplašināšanu, īstenojot regulāru, pastāvīgu dialogu un ilgtermiņa darbu ar investoru sabiedrību un sadarbības partneriem, veicinot dažādu pasaules reģionu investoru aktīvu dalību un konkurenci valsts ārējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā izvietojumā;
- 5) aktīvi komunicēt ar kredītreitingu aģentūrām un kredītreitinga noteikšanas procesā nodrošināt vienota un saskaņota viedokļa sniegšanu par situāciju Latvijā, lai labvēlīgi ietekmētu Latvijas kredītreitinga virzību;
- 6) uzturēt un attīstīt ilgtermiņa sadarbību ar esošajiem un jauniem sadarbības partneriem, nodrošinot pietiekamu darījumu partneru loku finanšu darījumu slēgšanai.

Valsts kases iekšējā projekta ietvaros tiek īstenota valsts parāda un naudas līdzekļu vadības digitālā transformācija, nodrošinot Valsts kases sistēmās esošo datu automatizētu ielādi analītiskajos un prognozēšanas modeļos, kuri tiek izmantoti finanšu vadības lēmumu pieņemšanai, kā arī izstrādājot *Business Intelligence* (BI) risinājumus operatīvu datu pieejamībai, valsts parāda portfeļa rādītāju uzraudzībai, kredītriska uzraudzībai, dažādu finanšu vadības lēmumu pieņemšanā izmantojamo prognožu izpildes novērtēšanai un uzraudzībai, kā arī regulāras informācijas par valsts parādu nodrošināšanai Valsts kases tīmekļvietnē. Projektu plānots pabeigt 2023. gada pirmajā pusgadā, ievērojami samazinot valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesā izmantojamās informācijas un datu apstrādes darbietilpību, lai pilnvērtīgāk izmantotu laiku un cilvēkresursus padziļinātai datu analīzei un finanšu vadības lēmumu pieņemšanai. Īstenojot projektu, paredzams sasniegt augstāku valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā brieduma līmeni, kuru plānots novērtēt 2023. gadā.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.2. Valsts parāda struktūra, rādītāji un izmaiņas

Latvijas vispārējās valdības parāds⁴ 2022. gada beigās veidoja 40,8 % no IKP. Latvijas vispārējās valdības parāds joprojām ir viens no zemākajiem ES dalībvalstu vidū, kā arī tā līmenis ir krietni zem ES dalībvalstu vidējā rādītāja (sk. 6. attēlu).

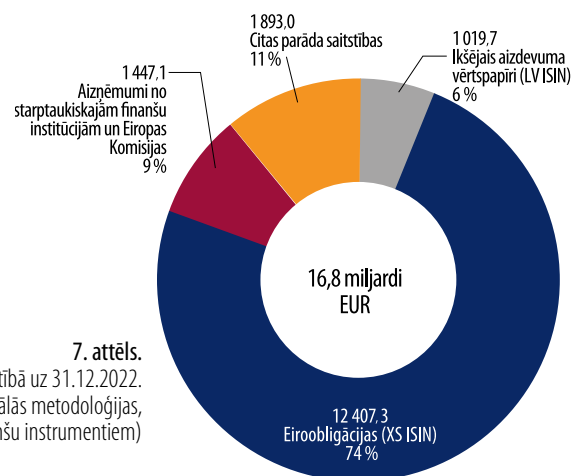
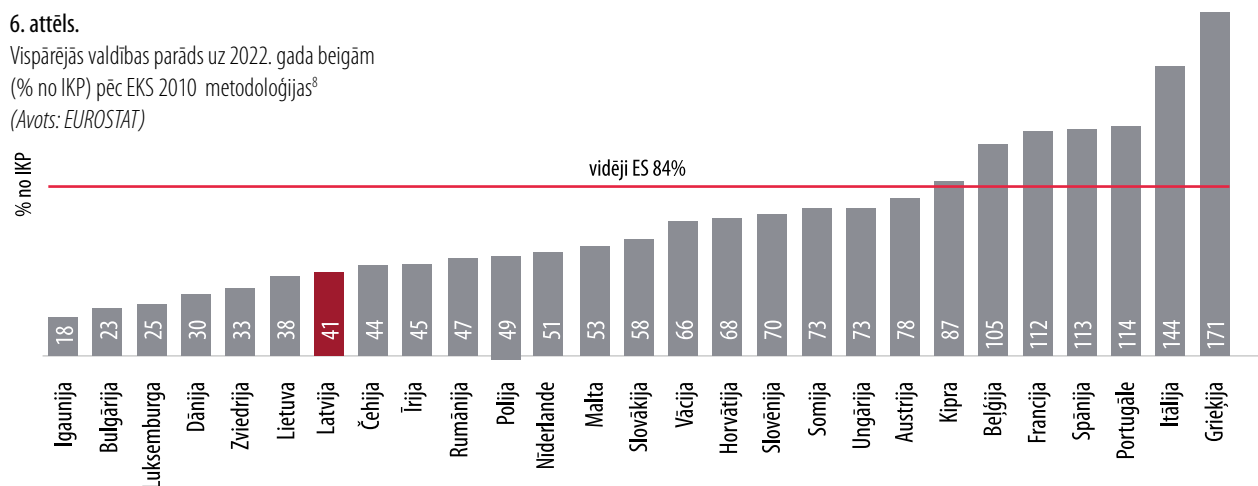
Vispārējās valdības parāda līmeni galvenokārt ietekmē valsts parāds⁹, kas 2022. gada beigās saskaņā ar Valsts kases operatīvajiem datiem veidoja 16,8 mljrd. *euro* nominālvērtībā, kopš 2021. gada beigām pieaugot par 1,5 mljrd. *euro*.

Valsts parāda pieauguma tendences kopš 2020. gada sākuma noteica visaptverošu atbalsta pasākumu īstenošana Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai un, sākot ar 2022. gadu, valsts atbalsta pasākumi energoresursu cenu strauja pieauguma kompensēšanai.

Valsts parāda struktūrā lielāko īpatsvaru 74 % no valsts parāda kopējā apjoma veido starptautiskajos finanšu tirgos emitētās obligācijas, kuru papildu laidieni tiek regulāri piedāvāti arī iekšējā tirgū (sk. 7. attēlu).

6. attēls.

Vispārējās valdības parāds uz 2022. gada beigām (% no IKP) pēc EKS 2010 metodoloģijas⁸
(Avots: EUROSTAT)

7. attēls.

Valsts parāda struktūra nominālvērtībā uz 31.12.2022. (milj. EUR un % no kopējā apjoma, pēc nacionālās metodoloģijas, bez atvasinātajiem finanšu instrumentiem)

⁸ Vispārējās valdības parādu novērtē pēc vienotas Eiropas kontu sistēmas metodoloģijas (EKS 2010) visām ES dalībvalstīm un tajā ietilpst valsts un pašvaldību konsolidētais parāds, vispārējās valdības sektorā klasificēto uzņēmumu parāds u.c. saistības atbilstoši EKS 2010 metodoloģijas prasībām.

⁹ Valsts parādu pēc nacionālās metodoloģijas veido valsts struktūru parāds, kurā ietilpst valsts emitētie parāda vērtspapīri, aizņēmumi, krājobligācijas, Valsts kasē izvietotie klientu noguldījumi un noreķinu kontu atlikumi

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.3. Valsts aizņēmumu vadība

Krievijas militārā agresija Ukrainā kopš 2022. gada februāra uzturēja augstu nenoteiktību un svārstīgumu finanšu tirgos, palielinot Baltijas valstu kredītriska līmeni, investoriem uz laiku kļūstot piesardzīgiem attiecībā uz jauniem ieguldīšanas darījumiem, kā arī kopumā gada ietvaros nelabvēlīgi ietekmējot aizņemšanās laiku, nosacījumus (termiņu) un atsevišķos gadījumos pat aizņemšanās iespējas. Papildus ģeopolitiskajam saspīlējumam reģionā visas Eiropas valstis saskārās ar enerģētiskās drošības izaicinājumiem, kas vēlāk atspoguļojās straujā inflācijas pieaugumā, kura ierobežošanai Eiropas Centrālā banka vairākkārt paaugstināja bāzes procentu likmes, izraisot arī tirgus likmju pieaugumu.

Valsts kase 2022. gadā piesaistīja resursus gan finanšu tirgos, gan no starptautiskajām institūcijām kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanai – valsts budžeta deficīta finansēšanai, valsts aizdevumu nodrošināšanai un valsts parāda saistību izpildei, t.sk. Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai un augsto enerģijas cenu kompensēšanai.

2.3.1. Aizņemšanās iekšējā finanšu tirgū

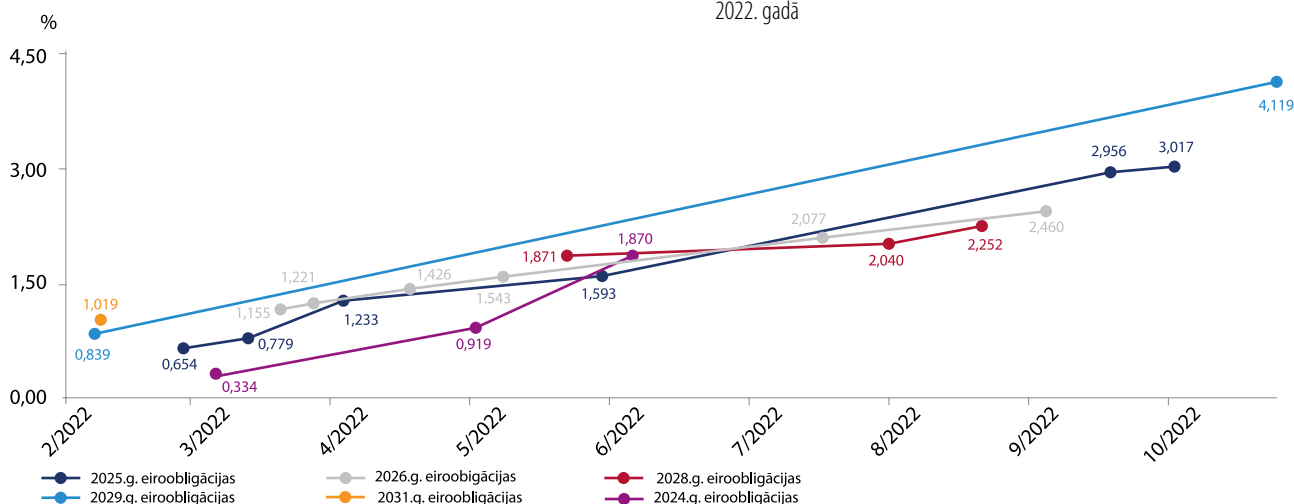
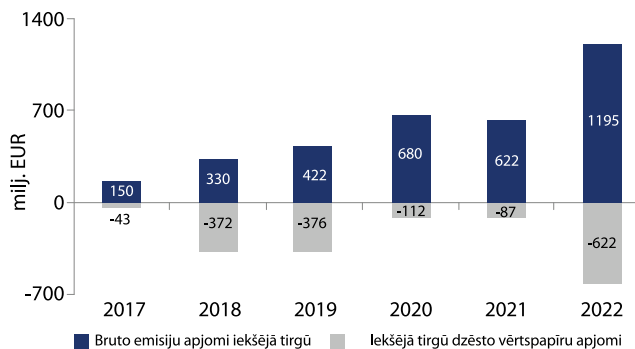
Elastīgi pielāgojoties aktuālajai finanšu tirgus situācijai, līdzīgi kā citas ES valstis, arī Latvija izmantoja iekšējā tirgus kapacitāti un atbalstu, lai 2022. gadā palielinātu aizņēmumu apjomus regulārajās valsts parāda vērtspapīru izsolēs, nodrošinot investoriem ieguldījumu iespējas likvidos Latvijas valsts vērtspapīros. Aizņemšanās pasākumi iekšējā tirgū tika organizēti, izmantojot Latvijas apgrozībā esošo eiroobligāciju papildu laidienus ar dzēšanas termiņiem 2024., 2025., 2026., 2028., 2029. un 2031. gadā. Pēc ģeopolitiskās situācijas Eiropā saasināšanās investoru interese galvenokārt koncentrējās uz eiroobligāciju laidieniem ar īsākiem dzēšanas termiņiem, bet periodos, kad situācija tirgos stabilizējās, palielinājās interese arī par garāka termiņa vērtspapīriem.

2022. gadā valsts vērtspapīru emisija (bruto) iekšējā tirgū sasniedza 1,195 mljrd. *euro*, savukārt, valsts vērtspapīru dzēšanas apjoms bija 622,22 milj. *euro* apmērā (sk. 8. attēlu). Investoru pieprasījums pēc valsts vērtspapīriem izsolēs 2022. gadā saglabājās augsts, ļaujot īsā laikā iekšējā tirgū piesaistīt vēsturiski lielāko resursu apjomu un uzturēt augstu likviditāti Valsts kases kontos. Konkurējošās daudzscenu izsolēs pieprasījums vidēji 2,3 reizes pārsniedza Valsts kases pārdoto vērtspapīru apjomu. Valsts vērtspapīru izsolēs piedalās primārie dīleri – kredītiestādes, kurām ir

noslēgts primārā dīlera līgums ar Valsts kasi. 2022. gadā primāro dīleru grupā ietilpa AS „Citadele banka”, „Luminor Bank AB”, AS „SEB bankas”, AS „Swedbank” un “Erste Group Bank AG”.

8. attēls.

Valsts vērtspapīru bruto emisiju un dzēšanas apjomi iekšējā tirgū (attiecīgā gada beigās, milj. EUR)

Valsts vērtspapīru izsolēs nofiksētās procentu likmes atspoguļoja aktuālo situāciju un svārstības finanšu tirgos. Tā, piemēram, *euro* procentu likmes (SWAP) 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gada beigām, būtiski palielinājās, ko veicināja Krievijas karš Ukrainā, enerģētiskā krīze Eiropā 2022. gada otrajā pusē, kā arī Eiropas Centrālās bankas lēmumi par bāzes likmju celšanu, cīnoties ar pieaugošu inflāciju (sk. 9. un 10. attēlu). Regulārās izsoles, ņemot vērā strauji mainīgos finanšu tirgus apstākļus, ļāva izlīdzināt aizņemšanās izmaksas gada ietvaros un absorbēt investoru mainīgā pieprasījuma riskus. Savukārt, augstā likviditāte Valsts kases kontos ļāva iegūt elastību attiecībā uz laika izvēli emisijai starptautiskajos finanšu tirgos.

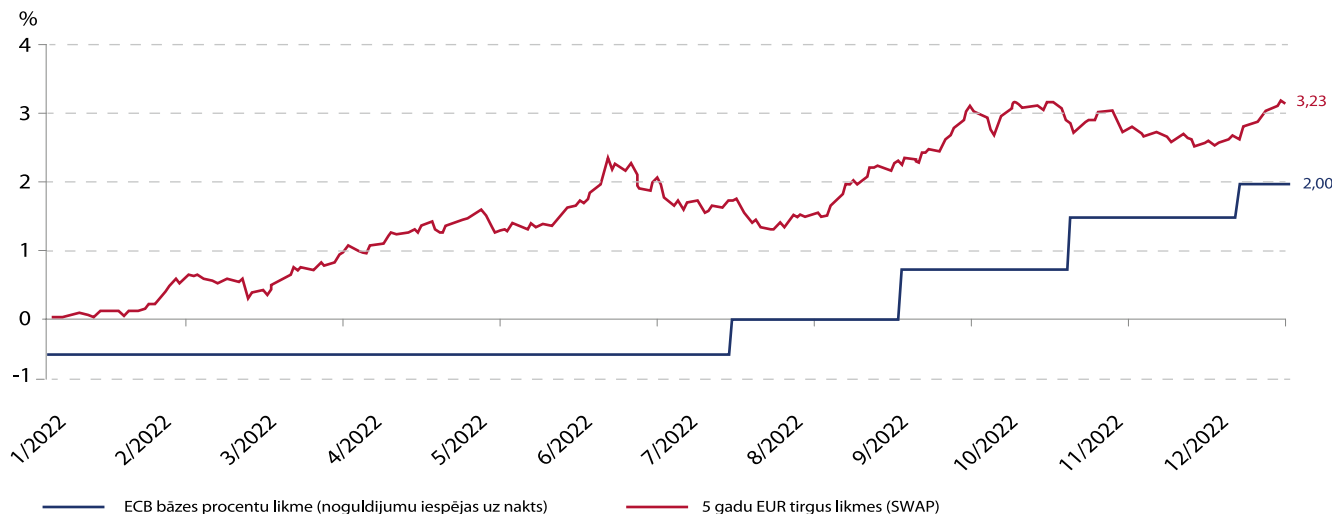
9. attēls.

Valsts vērtspapīru konkurējošajās izsolēs noteiktās vidējās svērtās procentu likmes 2022. gadā

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

10. attēls.

VEiropas Centrālās bankas bāzes likmes un piecu gadu tirgus likmes (SWAP) attīstība 2022. gadā

2.3.2. Krājobligācijas

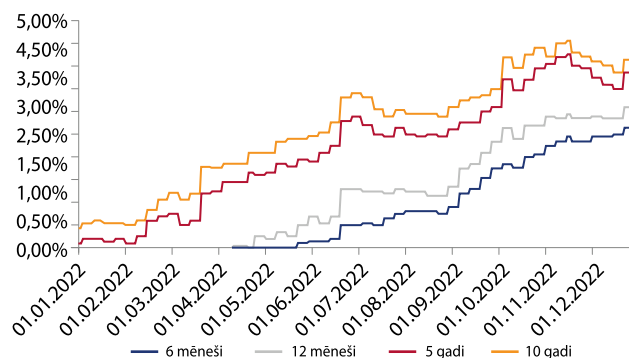
Krājobligācijas ir valsts vērtspapīri ar fiksētu procentu likmi, kurus Valsts kase Latvijas Republikas vārdā izlaiž jau kopš 2013. gada. Krājobligāciju mērķis ir nodrošināt Latvijas iedzīvotājiem (tikai privātpersonām) ērtu, drošu un pašreizējā finanšu tirgus situācijā arī ienesīgu ieguldīšanas iespēju, veicinot iedzīvotāju finanšu prātību un vairojot iedzīvotāju praktisko investīciju pieredzi.

Līdz ar procentu likmju pieaugumu finanšu tirgos 2022. gadā kļuva pievilcīgākas arī krājobligāciju procentu likmes, jo tās tiek noteiktas reizi nedēļā atbilstoši aktuālajām attiecīgā termiņa valsts aizņēmšanās izmaksām finanšu tirgū.

Krājobligāciju finansiālais izdevīgums veicināja Latvijas iedzīvotāju pastiprinātu interesi un pieaugošu pieprasījumu pēc krājobligācijām, kuras privātpersonas var iegādāties ar internetbankas starpniecību tiešsaistē tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv. Valsts garantē pilnā apmērā krājobligācijās ieguldītos līdzekļus, neatkarīgi no to summas, un par krājobligācijām saņemtie procenti netiek aplikti ar nodokļiem.

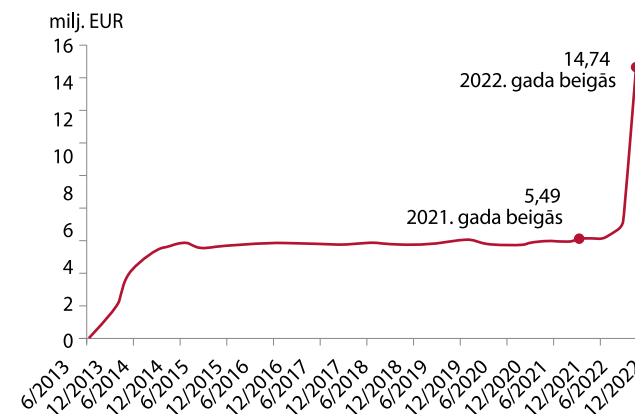
11. attēls.

Krājobligāciju likmes 2022. gadā (%)

12. attēls.

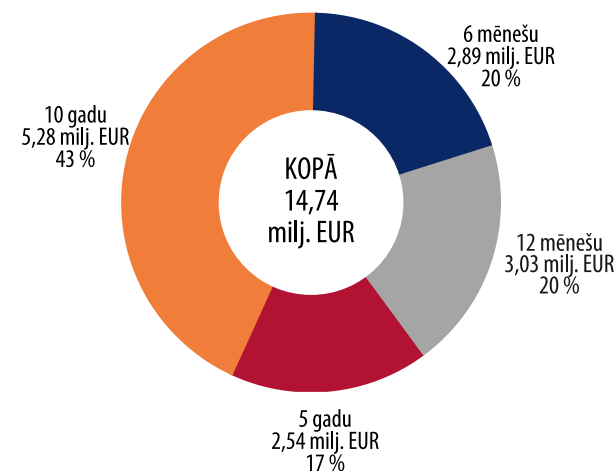
Privātpersonu īpašumā esošais krājobligāciju apjoms 2013.-2022. gadā (milj. EUR)

2022. gadā iedzīvotājiem piedāvātas sešu un 12 mēnešu, kā arī piecu un 10 gadu krājobligācijas. Vairāku termiņu krājobligāciju piedāvājuma uzturēšana ir nepieciešama, lai mainīgajos finanšu tirgus apstākļos saglabātu izvēles iespējas ieguldītājiem attiecībā uz termiņu un ienesīgumu.

13. attēls.

Privātpersonu īpašumā esošo krājobligāciju struktūra 2022. gada beigās

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

Privātpersonu īpašumā esošais krājobligāciju izstāvotais apjoms 2022. gadā palielinājās vairāk nekā divas reizes, lielākajam īpatsvaram joprojām saglabājoties 10 gadu segmentā. Privātpersonu interese 2022. gadā pamatā novērota pēc krājobligācijām ar termiņu pieci gadi, seši un 12 mēneši. 2022. gada beigās iedzīvotāju īpašumā bija krājobligācijas 14,7 milj. *euro* vērtībā.

2.3.3. Aizņemšanās starptautiskajos finanšu tirgos

Globālo finanšu tirgu nenoteiktības vai strauji mainīgas situācijas apstākļos aizņemšanās brīdi emitentiem lielā mērā nosaka atsevišķu izdevīgāko brīžu izmantošana, kad finanšu tirgi ir stabili un investoru noskaņojums kļūst labvēlīgs jaunām investīcijām. Valsts kases darbība aizņēmumu vadības jomā starptautiskajos tirgos pēdējos gados ir vērsta tieši uz šādu izdevīgu aizņemšanās brīžu izmantošanu, lai ar izdevīgiem nosacījumiem piesaistītu resursus kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanai, fiksējot iespējami zemākās valsts parāda apkalpošanas izmaksas un augsto procentu likmju periodā neveidojot papildu izdevumu slogu valsts budžetam ilgtermiņā.

Parādotes lielākai aktivitātei sākotnējā tirgū, t.sk. kaimiņvalstu parāda vērtspapīru emisijām, Latvija 2022. gada 20. oktobrī izmantoja iespēju piesaistīt resursus 850 milj. *euro* apmērā, emitējot eiroobligācijas ar dzēšanas termiņu 2027. gada 25. martā, fiksēto procentu (kuponu) likmi 3,875 % gadā un ienesīgumu 4,198 %. Darījumā tika sasniegts lielākais investoru pieprasījums starp Baltijas valstu emisijām attiecīgajā periodā (2,1 mljrd. *euro*), kas 2,5 reizes pārsniedza emitēto vērtspapīru apjomu. Būtisku pienesumu investoru atktivitātei šajā darījumā sniedza iespēja investoriem attālināti tikties ar Latvijas puses pārstāvjiem un pārrunāt aktuālos jautājumus par Latvijas tautsaimniecību, valsts fiskālo politiku, enerģētisko neatkarību un valsts drošību.

Aizņēmumiem starptautiskajos finanšu tirgos Valsts kase izmanto ārējo valsts vērtspapīru (eiroobligāciju) dokumentācijas juridisko ietvaru GMTN (*Global Medium Term Note programme*), kas ļauj Valsts kasei operatīvi izmantot labvēlīgu situāciju starptautiskajos finanšu tirgos, kā arī emitēt valsts vērtspapīrus dažādās valūtās. GMTN ietvars paredz arī iespēju emitēt valsts vērtspapīrus, ja investors uzrunā Valsts kasi un izsaka aizdevuma piedāvājumu, ievērojot programmas juridiskos nosacījumus.

2.3.4. Aizņēmumi no starptautiskajām finanšu institūcijām

Papildus finanšu tirgos veiktajiem aizņēmumiem Latvija 2020. un 2021. gadā izmantoja finansiāli izdevīgas aizņemšanās iespējas no Eiropas Komisijas, SURE finanšu instrumenta ietvaros piesaistot finansējumu 305,2 milj. *euro* apmērā. 2022. gadā, saglabājoties izdevīgiem finanšu nosacījumiem, Latvija trešo reizi izmantoja Eiropas Komisijas SURE instrumentu, piesaistot aizņēmumu 167 milj. *euro* apmērā uz 15 gadiem ar fiksētu procentu likmi 2,750 % gadā.

2.3.5. Sadarbības partneru attiecību vadība

Sadarbības finanšu institūciju attiecību vadības mērķis ir pastāvīgi nodrošināt iespējami plašāku, drošu un uzticamu Valsts kases sadarbības partneru loku, kas nodrošinātu konkurētspējīgus nosacījumus finanšu darījumu veikšanai. Tāpēc Valsts kase organizē regulāru analītisku materiālu sagatavošanu un operatīvu informācijas nodrošināšanu sadarbības partneriem, realizējot mērķtiecīgu un strukturētu komunikācijas pasākumu kopumu.

2022. gadā Valsts kase ar sadarbības partneriem, kredītreitingu aģentūrām un investoriem turpināja komunicēt gan attālināti, gan tiekoties klātienē un sniedzot aktuālo informāciju par situāciju Latvijas ekonomikā, finanšu tirgū, valsts finansēs, kā arī valsts aizņemšanās stratēģiju, tādējādi nodrošinot informācijas izplatīšanu un skaidrošanu arī investoru sabiedrībai, kura lemj par ieguldījumiem valsts vērtspapīros.

2.3.6. Latvijas Republikas kredītreitings

Kredītreitings valstij ir būtisks nosacījums aizņemšanās darījumu organizēšanā un nozīmīgs faktors finanšu līdzekļu pieejamībai, jo tas ietekmē aizņemto resursu cenu. Pamatoties uz pieejamo informāciju, t.sk. valsts kredītreitingu, investori novērtē investīciju iespējas Latvijā, piemēram, valsts vērtspapīros.

Valsts parāda vadības ietvaros Latvijas Republikas kredītreitinga noteikšanu Valsts kase organizē ar trīs lielākajām starptautiskajām kredītreitinga aģentūrām: *Fitch Ratings*, *S&P Global* un *Moody's Investors Service*, kā arī Japānas kredītreitingu aģentūru *R&I*.

Kredītreitingu aģentūras ne tikai katru gadu pārskata Latvijas Republikas kredītreitingu un tā nākotnes novērtējumu (*outlook*), bet arī piešķir kredītreitingu valsts emitētajiem vērtspapīriem. Valsts kase vadītā starpinstītūciju darba grupa reizi gadā informē Ministru kabinētu par Latvijas Republikas kredītreitingu un to ietekmējošiem faktoriem.

2022. gadā noritēja intensīvs darbs ar kredītreitingu aģentūrām ne tikai ikgadējo kredītreitingu novērtējumu ietvaros, bet arī regulāri sniedzot aģentūrām aktuālu informāciju par situāciju Latvijā un veiktajiem pasākumiem pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā. Valsts kase nodrošināja regulāru, proaktīvu, vispusīgu informāciju, lai veicinātu objektīvu kredītreitinga aģentūru lēmumu pieņemšanu par Latvijas Republikas kredītreitingu un tā nākotnes attīstību.

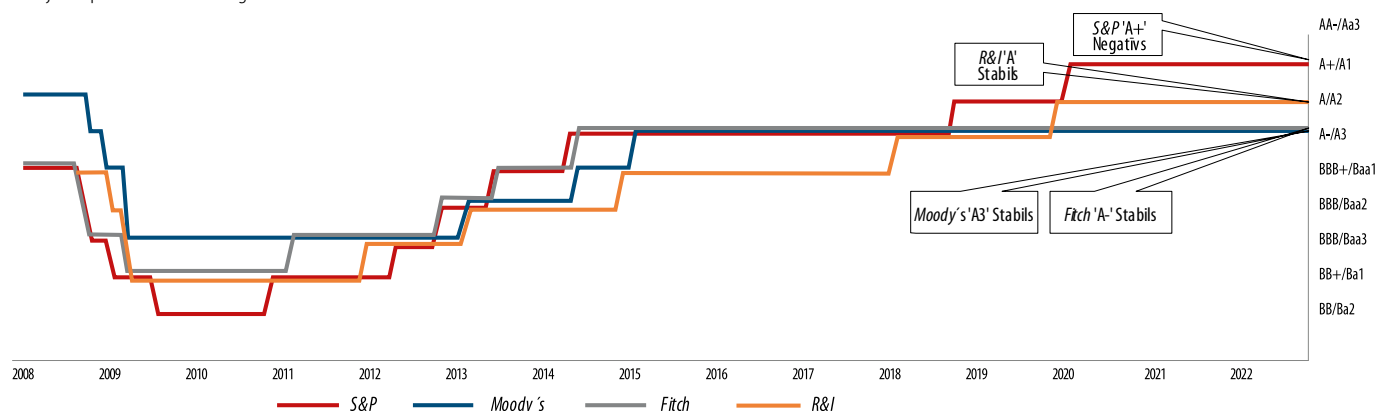
2022. gadā Latvijas valsts kredītreitings stabili saglabājās augstajā un investīcijām drošajā "A" grupā: gan *Moody's Investors Services*, gan *S&P Global*, gan *Fitch Ratings* apstiprināja Latvijas kredītreitingu līdzšinējā līmenī. *Moody's* un *Fitch Ratings* saglabāja nemainīgu (stabilu) kredītreitinga nākotnes novērtējumu, bet *S&P Global* 2022. gada decembrī nomainīja Baltijas valstīm, t.sk. Latvijai, kredītreitinga nākotnes novērtējumu no stabila uz negatīvu, pamatojot savu lēmumu ar to, ka ilgāks un neprognozējamāks konflikts starp Krieviju un Ukrainu var radīt lielākas ekonomiskās un drošības izmaksas Baltijas valstu mazajām, atvērtajām ekonomikām. Japānas kredītreitingu aģentūra *R&I* saglabāja Latvijas kredītreitingu un tā nākotnes novērtējumu bez izmaiņām.

Latvijas kredītreitingu "A" grupā uztur:

- 1) dalība starptautiskajās organizācijās un savienībās – NATO, ES un eirozonā;
- 2) progress enerģētiskās neatkarības no Krievijas un drošības stiprināšanā;
- 3) mērens valsts parāds pret IKP un mērenas parāda apkalpošanas izmaksas salīdzinājumā ar "A" līmeņa kredītreitinga valstu vidējiem rādītājiem;
- 4) īstenotās politikas uzticamība un efektivitāte;
- 5) ekonomikas elastība un pielāgošanās spēja, noturīgās eksporta nozares.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

14. attēls.
Latvijas Republikas kredītreitinga attīstība

2.4. Valsts parāda portfeļa vadība

Valsts parāda portfeļa vadības mērķis ir optimizēt valsts parāda apkalpošanas izmaksas ilgtermiņā, ierobežojot valsts parāda portfeļa finanšu riskus. Valsts kase regulāri izvērtē parāda portfeļa struktūras parametrus, kā arī nepieciešamību šo rādītāju izmaiņām. Balstoties uz Valsts kases ekspertu novērtējumu, finanšu tirgus prognozēm, kā arī izmaksu un procentu likmju riska modelēšanas rezultātiem, tiek noteiktas procentu likmju vidējā svērtā fiksētā perioda un fiksēto likmju ipatsvara rādītāju vērtības, kas nodrošina optimālo izmaksu un procentu likmju riska līdzsvaru (sk. 15. attēlu). Savukārt valūtu riska vadībai, ņemot vērā finanšu tirgus prognozes un Valsts kases ekspertu novērtējumu, tiek noteikta un uzraudzīta optimālā tirā parāda valūtu kompozīcija, kas ļauj ievērot aktīvu un saistību ārvalstu valūtās līdzsvaru un tādējādi izvairīties no valūtu kursu svārstību ietekmes.

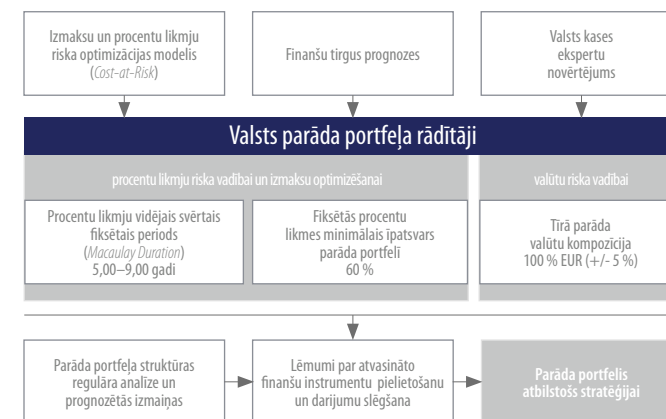
2022. gadā ievēroti visi “Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā” noteiktie parāda struktūras rādītāji (sk. 3. tabulu).

Iepriekšējos gados, vēsturiski zemāko procentu likmju periodā, aizņemšanās tika veikta ar garāka termiņa finanšu instrumentiem, fiksējot zemas procentu likmes ilgtermiņā. Tas veicināja vidējā svērtā fiksētā perioda (*duration*) pieaugumu un parāda portfeļa vidējās svērtās procentu likmes pazemināšanos.

2022. gadā, paaugstinoties procentu likmēm finanšu tirgos, atbilstoši “Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā” noteiktajam principam emitēto vērtspapīru termiņi bija īsāki (līdz pieciem gadiem), kā rezultātā vidējais svērtais fiksētais periods (*duration*) samazinājās un valsts parāda portfeļa vidējā svērtā likme paaugstinājās.

Piesaistot ārpakalpojuma sniedzēju, validēts uzlabotais *Cost at Risk* (CaR) modelis un analizētas modeļa funkciju papildināšanas iespējas ar *Expected Shortfall* aprēķinu. Esošā ekonometriskā modeļa CaR validācija tika veikta, lai identificētu modeļa funkcionālās un tehniskās darbības kļūdas vai nepilnības un tās novērstu, lai modelis varētu tikt pilnvērtīgi izmantots dažādu aizņemšanās scenāriju simulēšanai.

15. attēls.
Valsts parāda portfeļa vadības pamatprincipi

3. tabula.

Valsts parāda struktūras rādītāju atbilstība Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktajiem valsts parāda portfeļa struktūras rādītājiem

Parāda portfeļa parametri	Stratēģija		31.12.2022.	
	≤ 1 gadu	≤ 3 gadiem	≤ 1 gadu	≤ 3 gadiem
Dzēšanas profils (%) no valsts parāda portfeļa	≤ 25 %	≤ 50 %	17,40 %	38,20 %
Fiksētās procentu likmes ipatsvars valsts parāda vadības portfelī	≥ 60 %		76,40 %	
Procentu likmju vidējais svērtais fiksētais periods (gados)	5,00-9,00		5,85	
Tirā parāda valūtu kompozīcija	100 % (+/- 5 %)		100,47 %	

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.5. Naudas līdzekļu vadība

Naudas līdzekļu vadību 2022. gadā Valsts kase nodrošināja atbilstoši "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijai", nodrošinot likviditātes riska vadību un ievērojot izdevīgākos nosacījumus pieļaujamajiem ieguldīšanas darījumiem.

Naudas līdzekļu vadība 2022. gadā īstenota svārstīgos finanšu tirgus apstākļos, kas galvenokārt saistīts ar ģeopolitiskiem faktoriem un nenoteiktību par globālās ekonomikas turpmāko attīstību. Eiropas Centrālā banka, reaģējot uz pieaugošu inflāciju, pakāpeniski pārtrauca stimulējošo monetāro politiku un pievērsās ierobežojošai monetārai politikai, 2022. gada jūlijā aizsākot bāzes procentu likmju¹⁰ palielināšanu, kā rezultātā līdz 2022. gada beigām bāzes procentu likmes pieauga par 2,5 %. Lai nodrošinātu finansiālu segumu atbalsta pasākumiem (t.sk. energoresursu un izejvielu cenu straujā kāpuma ietekmes mazināšanai) īpaši nelabvēlīgu ekonomisko apstākļu mazināšanai, kā arī pastāvēt zināmā nenoteiktībai par ģeopolitisko situāciju Austrumeiropas reģionā, arī 2022. gadā Valsts kase uzturēja resursu rezervi galvenokārt kontos Latvijas Bankā un Eiropas Centrālajā bankā, maksimāli ierobežojot finanšu riskus un nodrošinot likvidu resursu operatīvu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai.

¹⁰ Galvenā refinansēšanas operāciju procentu likme, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme, noguldījumu iespējas uz nakti procentu likme.

¹¹ Saskaņā ar Stabilitātes programmas metodoloģiju rādītāju nosaka, daļēji kārtējā gada attiecīgās valsts vispārējās valdības parāda procentu izdevumus ar iepriekšējā gada vispārējās valdības parāda apjomu (izmantojot Eurostat datus pēc EKS 2010 metodoloģijas).

¹² Latvijas vispārējās valdības parāda netiešā procentu likme 2022. gadā bija 1,2 %, kas ir par 27 bāzes punktiem zemāka par līdzīgu un vienu pakāpi augstāka kredītreitinga eirozonas valstu vidējo rādītāju attiecīgajā gadā.

¹³ Attiecības vērtību nosaka procentos, daļēji n gadā no valsts budžeta apakšprogrammas 31.02. „Valsts parāda vadība” veikto procentu izdevumu summu (kas samazināta par valsts pamatbudžeta ieņēmumiem no atvasināto finanšu instrumentu rezultātiem, vērtspapīru emisijas brīdī fiksēto prēmiju un ieņēmumiem no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta negatīva procentu likme) ar valsts konsolidētā parāda apjomu uz N-1 gada beigām (tam pieskaitot Valsts kases administrētajiem ārējiem aizņēmumiem un parāda vērtspapīriem pieskaitīto atvasināto finanšu instrumentu vērtības rezultātu).

¹⁴ Rezultatīvā rādītāja vērtību iegūst kā bāzes punktos izteiktu starpību starp kārtējā gada un iepriekšējā gada attiecības vērtību, kuras ir noteiktas saskaņā ar Valsts kases darbības stratēģijas 3. atsaucē minēto aprēķina metodi. Rezultatīvā rādītāja pārnesšana attiecīgajā gadā ir pieļaujama tikai gadījumā, ja attiecīgajā gadā valsts parāda vadības ietvaros tiek veikti darījumi, kuru rezultātā samazinās procentu izdevumi vidējā termiņā un ilgtermiņā.

¹⁵ Rādītājs ir izpildīts. Krievijas militārā agresija Ukrainā kopš 2022. gada februāra uzturēja augstu nenoteiktību un svārstīgumu finanšu tirgos, palielinot Baltijas valstu kredītriska līmeni, investoriem uz laiku kļūstot piesardzīgiem attiecībā uz jauniem ieguldīšanas darījumiem, kā arī kopumā gada ietvaros nelabvēlīgi ietekmējot aizņēmēšanas laiku, nosacījumus (termiņu) un atsevišķos gadījumos pat aizņēmēšanas iespējas. Papildu ģeopolitiskām spāšanās reģionā, visas Eiropas valstis saskārs ar enerģētiskās drošības izaicinājumiem, kas vēlāk atspoguļojās straujā inflācijas pieaugumā, kura ierobežošanai Eiropas Centrālā banka vairākkārt paaugstināja bāzes procentu likmes, izraisot arī tirgus likmju pieaugumu.

¹⁶ Piecu gadu perioda (2020.–2024. gads) atsevišķos gados pieļaujamas negatīvas rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības ar nosacījumu, ka rezultatīvā rādītājs ir izpildīts piecu gadu perioda beigās, t.i., 2024. gada beigās.

¹⁷ Atbilstoši tehnoloģiskā brieduma novērtēšanas modelim, pēc kura Valsts kases parāda un naudas līdzekļu procesa tehnoloģiskā brieduma līmenis tika novērtēts ar Eiropas Komisijas Strukturālā atbalsta programmas atbalstu īstenotā projekta ietvaros.

¹⁸ Rādītājs 2022. gadā netika mērīts, ņemot vērā Valsts kases īstenotā projekta "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā transformācija" izpildes termiņa pagarināšanu līdz 30.06.2023., attiecīgi rādītāja izpilde tiks mērīta 2023. gadā.

2.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

pakalpojumus privātpersonām – krājobligāciju emisijas¹⁹ un līdzekļu atlikumu ieguldīšanu²⁰.

4.tabula.

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

2022. gadā izpildītas 405 krājobligāciju emisijas un saņemti pieci pieteikumi līdzekļu

Rezultāta	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2022.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Nodrošināta finanšu resursu pieejamība finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus.	1.1. Latvijas vispārējās valdības parāda netiešā procentu likme ¹¹ nepārsniedz līdzīga un vienu pakāpi augstāka kredītreitinga eirozonas valstu vidējo rādītāju attiecīgajā gadā (Latvijas rādītāja minimālā pozitīvā novirze no eirozonas vidējā rādītāja, bāzes punktos).	0	-27 ¹²
	1.2. Kārtējā gadā veikto procentu izdevumu attiecība pret iepriekšējā gada valsts parāda apjomu 13 nepārsniedz iepriekšējā gada attiecīgo rādītāju vairāk par 20 bāzes punktiem (novirze no iepriekšējā gada rādītāja bāzes punktos). ¹⁴	20	-62 ¹⁵
2. Uzturēts regulārs valsts vērtspapīru piedāvājums iekšējā finanšu tirgū.	2.1. Valsts vērtspapīru, kas sākotnējā izvietošanā izplatīti iekšējā finanšu tirgū, apjoms apgrozībā attiecīgā piecu gadu perioda beigās nav mazāks par apjomu piecu gadu perioda sākumā (minimālā starpība starp vērtspapīru apgrozībā esošo apjomu attiecīgā gada beigās un 2020. gada sākumā, milj. EUR). ¹⁶	0	1 675
3. Nodrošināta valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā transformācija.	3.1. 2022. gada beigās valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa tehnoloģiskā brieduma līmenis ir vismaz par vienu pakāpi augstāks, salīdzinot ar novērtējumu 2019. gada beigās (līmenis gada beigās ¹⁷).	3	Netika mērīts ¹⁸

2.7. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

atlikumu ieguldīšanai. Pakalpojumu izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojumu izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības.

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos

¹⁹ Fiziskas personas (ieguldītājs, kas ir vismaz 18 gadu vecumu sasniegusi fiziska persona).

²⁰ Privāto tiesību juridiska persona.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.8. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā un tālākā attīstībā

Darbības virziena mērķis un rādītāji – kopumā sasniegti.

Paveiktais darbības virziena mērķa īstenošanai

1. Nodrošināt valsts parāda saistību pārfinansēšanu ar izdevīgiem nosacījumiem, ierobežojot finanšu riskus ilgtermiņā.
 - 2020. gads aizritēja Covid-19 pandēmijas ēnā, izraisot pasaules ekonomikas lejupslīdi un ievērojamas svārstības finanšu tirgos. Covid-19 uzliesmojums un tā ierobežošanai noteiktie pasākumi negatīvi ietekmēja arī Latvijas ekonomikas attīstību un fiskālos rādītājus, izraisot nepieciešamību operatīvi nodrošināt finansiālu segumu valdības lēmumiem Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanas un ekonomikas atbalsta pasākumiem ārkārtējā situācijā. Savukārt Covid-19 izraisīto nestabilitāti 2022. gadā nomainīja Krievijas militārās agresijas Ukrainā augstā nenoteiktība un svārstīgums finanšu tirgos, palielinot Baltijas valstu kredītriska līmeni, investoriem uz laiku kļūstot piesardzīgākiem attiecībā uz jauniem ieguldīšanas darījumiem, kā arī kopumā gada ietvaros nelabvēlīgi ietekmējot aizņemšanās laiku, nosacījumus (termiņu) un atsevišķos gadījumos pat aizņemšanās iespējas. Papildus ģeopolitiskajam saspilējumam reģionā, visas Eiropas valstis saskārās ar enerģētiskās drošības izaicinājumiem, kas vēlāk atspoguļojās straujā inflācijas pieaugumā, kura ierobežošanai Eiropas Centrālā banka vairākkārt paaugstināja bāzes procentu likmes, izraisot arī tirgus likmju pieaugumu;
 - Valsts kase stratēģijas periodā nodrošināja finansiālo segumu kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanai, t.sk. atbalsta pasākumiem Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai un augsto enerģijas cenu kompensēšanai, uzturot augstu likviditātes rezervi Valsts kases kontos dažādu risku vadībai un ievērojot "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģiju". Finanšu resursi piesaistīti finanšu tirgos ar optimālām valsts parāda apkalpošanas izmaksām paaugstināta svārstīguma un nenoteiktības apstākļos, nodrošinot investoru bāzes diversifikāciju, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību. Papildus 2020., 2021. un 2022. gadā izmantotas finansiāli izdevīgas aizņemšanās iespējas no Ziemeļu Investīciju bankas un Eiropas Komisijas (SURE);

- 2021. gada decembrī pirmo reizi valsts vēsturē emitētas ilgtspējīgās eiroobligācijas Latvijas attīstības atbalstam un finansējuma piesaistei pasākumiem un prioritātēm, kuras vērstas uz klimata pārmaiņu negatīvās ietekmes mazināšanu, virzību uz klimatneitralitāti un labklājības celšanu. Latvija kļuva par pirmo Baltijas un Skandināvijas valstu vidū, kura emitēja ilgtspējīgās obligācijas. Darījums guva starptautisku atzinību un finanšu tirgus dalībnieku, vērtspapīru investoru un Valsts kases sadarbības partneru pozitīvas atsauksmes. Izveidotais ilgtspējīgo obligāciju ietvars ļaus arī turpmāk emitēt šādas obligācijas, piesaistot arvien jaunus investorus, kas ir viens no priekšnoteikumiem finanšu resursu piesaistei ar izdevīgiem nosacījumiem arī nākotnē;
- koordinēts valsts kredītreitinga noteikšanas process, Latvijas kredītreitingam saglabājoties augstajā, investīcijām drošajā "A" grupā;
- naudas līdzekļu vadība nodrošināta svārstīgos finanšu tirgos apstākļos, kas saistīti ar ģeopolitiskiem faktoriem un nenoteiktību par globālās ekonomikas turpmāko attīstību, ar iespējami izdevīgiem nosacījumiem, nodrošinot likviditātes riska vadību un likvido resursu operatīvu pieejamību Valsts kases kontos finansēšanas nepieciešamības segšanai;
- veikta esošā ekonometriskā modeļa *Cost at Risk* (CaR) validācija, lai identificētu CaR modeļa funkcionālās un tehniskās darbības kļūdas vai nepilnības un tās novērstu, lai modelis tiktu pilnvērtīgi izmantots dažādu aizņemšanās scenāriju simulēšanai, nonākot pie bāzes scenārija ar vispieņemamāko procentu likmju risku un parāda apkalpošanas izmaksām.

2. Turpināt pasākumus valsts vērtspapīru likviditātes palielināšanai.

- 2020. gadā Valsts kase īstenoja pasākumus valsts vērtspapīru likviditātes uzlabošanai, pirmo reizi organizējot Latvijas eiroobligāciju izsoli iekšējā finanšu tirgū ar primāro dīleru starpniecību. Kopš 2020. gada rudens iekšējā tirgū izsolēs tiek piedāvāti tikai apgrozībā esošo eiroobligāciju papildu laidieni ar dažādiem dzēšanas termiņiem, kas ļauj piesaistīt resursus ar izdevīgākiem nosacījumiem un sekmē otrreizējā tirgus aktivitāti;
- Valsts kase uzturēja valsts vērtspapīru piedāvājumu regulārās izsolēs, izmantojot iekšējā tirgus kapacitāti un potenciālu, kas ļāva īsā laikā piesaistīt vēsturiski lielāko resursu apjomu iekšējā finanšu tirgū, izlīdzināt aizņemšanās izmaksas un absorbēt investoru mainīgā pieprasījuma riskus;

- Valsts kase uzturēja krājobligāciju piedāvājumu, nodrošinot Latvijas iedzīvotājiem ērtu, drošu un pašreizējā finanšu tirgus situācijā arī ienesīgu ieguldīšanas iespēju, veicinot iedzīvotāju finanšu prātību un vairojot iedzīvotāju praktisko investīciju pieredzi.

3. Optimizēt valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesu, transformējot to digitāli.

Valsts kases iekšējā projekta ietvaros tiek īstenota valsts parāda un naudas līdzekļu vadības digitālā transformācija, nodrošinot Valsts kases sistēmās esošo datu automatizētu ielādi analītiskajos un prognozēšanas modeļos, kuri tiek izmantoti finanšu vadības lēmumu pieņemšanai, kā arī izstrādājot *Business Intelligence* (BI) risinājumus operatīvu datu pieejamībai, valsts parāda portfeļa ādītāju uzraudzībai, kredītriska uzraudzībai, dažādu finanšu vadības lēmumu pieņemšanā izmantojamo prognožu izpildes novērtēšanai un uzraudzībai, kā arī regulāras informācijas par valsts parādu nodrošināšanai Valsts kases ārējā mājas lapā. Projektu plānots pabeigt 2023. gada I pusgadā, ievērojami samazinot valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesā izmantojamās informācijas un datu apstrādes darbietilpību, lai pilnvērtīgāk izmantotu laiku un cilvēkresursus padziļinātai datu analīzei un finanšu vadības lēmumu pieņemšanai. Īstenojot projektu, paredzams sasniegt augstāku valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā brieduma līmeni, kuru plānots novērtēt 2023. gadā.

Būtiskākie secinājumi jaunajam stratēģiskās plānošanas periodam (2023.–2026. gads)

- Nodrošināt krājobligāciju piedāvājuma uzturēšanu un turpmāko attīstību, t.sk. veicot pasākumus krājobligāciju popularizēšanai un to izplatīšanas kanāla modernizēšanai;
- nodrošināt valsts parāda vērtspapīru pieejamību sākotnējā tirgū plašākam investoru lokam, pilnvērtīgāk izmantojot iekšējā finanšu tirgus potenciālu un veicinot tā attīstību;
- nodrošināt ilgtspējīgo, sociālo un/vai zaļo valsts parāda vērtspapīru kā regulāra aizņemšanās instrumenta izmantošanu.

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

Darbības virziena mērķis

Nodrošināt valsts aizdevuma pretendentiem pieejamību finanšu resursiem (t.sk. ilgtermiņa) valsts aizdevuma veidā ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, sniedzot kvalitatīvu pakalpojumu, kā arī nodrošināt valsts galvojumu uzraudzības procesu, vienlaikus ierobežojot valsts aizdevuma un valsts galvojuma kredītrisku.

3.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences

Valsts aizdevuma pretendents, kas atbilst Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajam valsts aizdevuma subjektu lokam²¹ un kura īstenotais projekts atbilst likumā noteiktajiem mērķiem, var operatīvi saņemt valsts aizdevumu gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktā aizņēmuma limita ietvaros. Valsts kase valsts aizdevumus izsniedz un apkalpo, t.sk. uzrauga saistību pienācīgu izpildi, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtību. Izvērtējot valsts aizdevumu portfeli un tā struktūru, novērtējot aizdevuma portfēļa atmaksas iespējamību, Valsts kase regulāri sniedz priekšlikumus finanšu ministram par tālākām darbībām aizdevumu portfēļa uzraudzībai.

Valsts kasei ir svarīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību ES līdzfinansētu un tautsaimnieciski nozīmīgu investīciju projektu īstenošanai ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, tādējādi mazinot projektu neieviešanas vai iesaldēšanas riskus (piemēram, nepietiekama finanšu plūsma) un iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes apdraudējumu.

Valsts aizdevumu sniegšanas un apkalpošanas tālākai automatizēšanai un digitalizēšanai, 2022. gadā pilnveidota Valsts kases pakalpojuma *Aizņēmumi* funkcionalitāte, nodrošinot klientiem iespēju *Aizņēmumos* elektroniski iesniegt valsts aizdevuma pirmstermiņa atmaksas pieteikumu un tā tālāku apstrādi, mazinot manuālās darbības, vienkāršojot un paātrinot procesu. Veikti pasākumi, standarta aizdevumu līgumu ģenerēšanai un parakstīšanai *Aizņēmumos*, izmantojot sistēmā pieejamos datus.

Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Valsts kase piedalās valsts vārdā sniedzamo galvojumu sniegšanā, kā arī vec regulāru valsts galvoto projektu realizētāju finansiālā stāvokļa analīzi un uzraudzību.

Izsniedzot valsts vārdā galvojumus, faktiski visus riskus un to vadību uzņemas valsts. Līdz ar to, lai maksimāli ierobežotu finanšu riskus, kā primārais finanšu instruments reģionāli un valstiski nozīmīgu projektu īstenošanas nodrošināšanai ir valsts aizdevums. Savukārt valsts vārdā sniegtais galvojums kā atbalsta instruments ir izmantojams tikai par tādu starptautisko finanšu institūciju izsniegtajiem kredītiem, kurās Latvijas Republika ir dalībvalsts, vai Eiropas Komisijai.

2022. gadā nodrošināta savlaicīga un pareiza kredīta kvalitātes novērtēšana un uz tā pamata izveidoto uzkrājumu pietiekamība iespējamo zaudējumu segšanai. Būtiski pārskatīta nodrošinājuma vērtības noteikšana un uzskaitē, atvieglojot kredītņēmēju uzraudzības procesu un samazinot gadījumu skaitu, kad ir nepieciešams iesniegt aktualizētu sertificēta vērtētāja novērtējumu, tādējādi samazināts administratīvais un izmaksu slogs kredītņēmējam aizdevuma līguma darbības laikā.

3.2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi

Likums "Par valsts budžetu 2022. gadam" jaunus valsts vārdā sniedzamos galvojumus neparedzēja, taču noteica, ka saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu un Attīstības finanšu institūcijas likumu valsts 270,0 milj. *euro* apmērā atbild par AS "Attīstības finanšu institūcija AS "Attīstības finanšu institūcijai "Altum"" izsniegtajām garantijām.

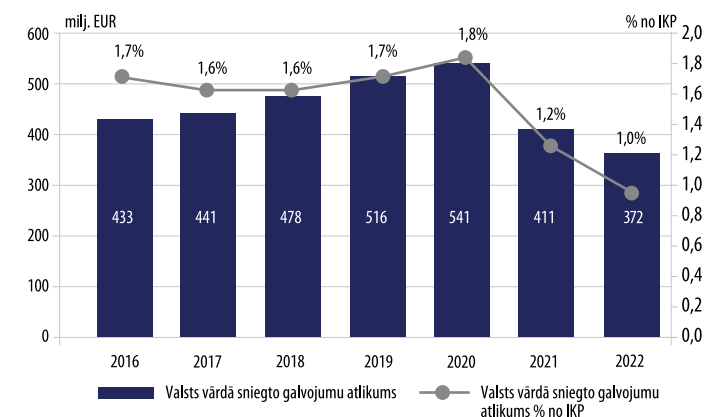
Pēc Krievijas uzbrukuma Ukrainai 2022. gada 24. februārī nekavējoties tika izstrādāts "Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums", kurš stājās spēkā 2022. gada 5. martā un saskaņā ar šā likuma 8.² pantā noteikto Latvijas Republika 2022. gada 11. jūlijā parakstīja valsts galvojuma līgumu ar Starptautiskās Rekonstrukcijas un attīstības banku (Pasaules Bankas grupas ietvaros) par aizdevumu Ukrainai 10,0 milj. *euro* apmērā un aizdevuma procentiem "Publisko izdevumu administratīvās kapacitātes stiprināšanai Ukrainā" projekta ietvaros. Aizdevuma atmaksas galējais termiņš plānots 2040. gada 15. augustā. Savukārt 2022. gada 1. decembrī Latvijas Republika parakstīja garantijas nolīgumu ar Eiropas Komisiju, pamatojoties uz lēmumu par ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai. Nolīgums paredz līdz 2058. gada 31. decembrim Latvijas Republikai garantēt par aizdevuma pamatsummu 8,1 milj. *euro* apmērā un no 2028.-2058. gadam par aizdevuma procentu maksājumiem.

Valsts vārdā sniegto galvojumu apmērs 2022. gada beigās bija 578,2 milj. *euro*, ko veidoja izmaksātā, bet vēl neatmaksātā valsts vārdā sniegtā galvojuma daļa 371,8 milj. *euro*

apmērā un neizmaksātā, bet vēl pieejamā valsts vārdā sniegtā galvojuma daļa 206,4 milj. *euro* apmērā. Kopējais valsts vārdā sniegto galvojumu atlikums 2022. gada beigās bija 371,8 milj. *euro* jeb 1 % no IKP.

16. attēls.

Valsts vārdā izsniegto galvojumu atlikums attiecīgā gada beigās (milj. *EUR*)

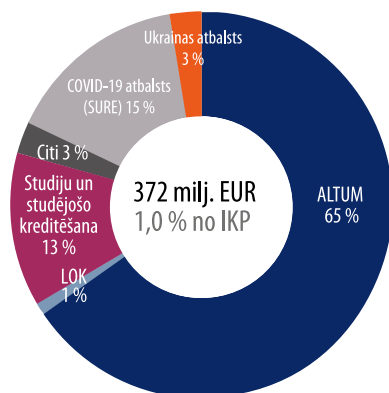
Valsts vārdā sniegto galvojumu portfeli lielāko apjomu veido galvojumi AS "Attīstības finanšu institūcijai "Altum"" par AS "Attīstības finanšu institūcijas "Altum"" izsniegtajām garantijām kredītiestādēm par lauksaimnieku aizņēmumiem (pārgalvojumi), galvojumi Eiropas Investīciju bankai par AS "Attīstības finanšu institūcijas "Altum"" izsniegtajiem aizdevumiem uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanas atbalsta programmas ietvaros un Latvijas mazo un vidējo uzņēmumu attīstības kredītiestādes ietvaros (242,6 milj. *euro*), galvojumi studējošo un studiju kredītiestādei (48,3 milj. *euro*), kā arī, pamatojoties uz Likumu par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšana pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību, galvojums Eiropas Komisijai 57,1 milj. *euro* apmērā par Latvijas dalību SURE. Turpmāk paredzams, ka arvien lielāks īpatsvars valsts vārdā sniegto galvojumu portfeli būs mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam un citu valsts atbalsta programmu īstenošanai.

²¹ Saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību valsts aizdevumus var saņemt pašvaldības, valsts speciālā budžeta izpildītāji, kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 %, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65 %, kā arī tie zinātniskie institūti un augstskolas, kuriem ir noteikts atvasinātas publiskas personas statuss, un ostu pārvaldes.

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

17. attēls.

Valsts vārdā sniegto galvojumu portfelis sadalījumā pa aizņēmējiem uz 31.12.2022.

Neraugoties uz Covid-19 izraisīto ekonomikas kritumu, Krievijas militāro iebrukumu Ukrainā, globālo energoresursu cenu kāpumu un Eiropas Centrālās bankas procentlikmju vairākkārtēju paaugstinājumu, šie faktori nav radījuši būtisku ietekmi uz valsts vārdā sniegto galvojumu izpildi.

3.3. Valsts aizdevumi

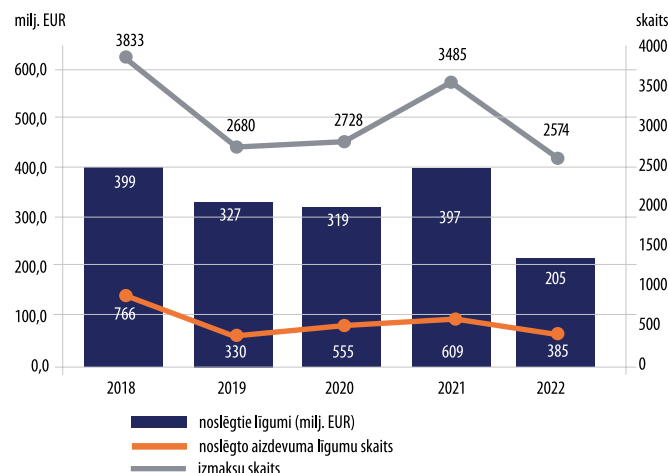
Likums par valsts budžetu 2022. gadam noteica valsts budžeta aizdevumu kopējo palielinājumu 216,3 milj. euro apmērā, t.sk. pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu 188,1 milj. euro.

Savukārt kopējais valsts aizdevumu portfelis 2022. gada 31. decembrī bija 2 124,3 milj. euro – par 165,7 milj. euro lielāks nekā 2021. gadā.

Valsts aizdevumu kredītportfelī turpina dominēt aizdevumi pašvaldībām un to struktūrām 1 734,5 milj. euro, kas palielinājušies par 116,6 milj. euro, salīdzinot ar 2021. gadu.

18. attēls.

Valsts aizdevumu dinamika (2018.–2022. gads)

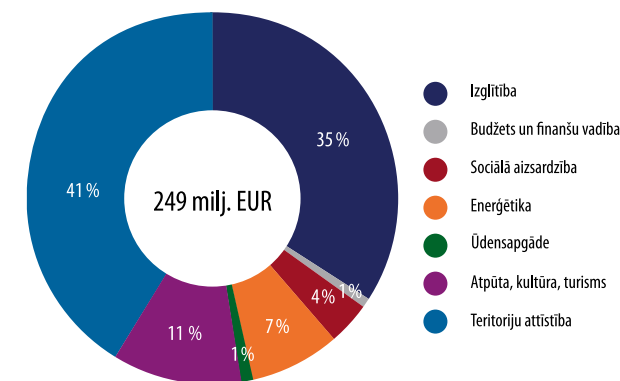
3.3.1. Valsts aizdevumi pašvaldībām un pašvaldību struktūrām kontrolētiem un finansētiem komersantiem

2022. gadā tika noslēgti 385 valsts aizdevumu līgumi par kopējo summu 205,4 milj. euro, no kuriem 190 aizdevumu līgumi par kopējo summu 65,3 milj. euro – Covid-19 izplatības ārkārtējās situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai pašvaldībās, 141 aizdevumu līgums par kopējo summu 114,0 milj. euro ES projektu īstenošanai un budžeta un finanšu vadībai, 54 aizdevumu līgumi par kopējo summu 26,1 milj. euro katras pašvaldības prioritāro investīciju projektu realizācijai.

²² Saimnieciska vienība, kas veic preču ražošanu vai sniedz nefinanšu pakalpojumus nolikā gūt peļņu vai citus labumus, piemēram, kapitālsabiedrība, akciju sabiedrība un individuālais komersants.

19. attēls.

Pašvaldībām 2022. gadā izsniegto valsts aizdevumu mērķi

Valsts aizdevumi 250,2 milj. euro apmērā jeb 78% no kopējā valsts aizdevumu apjoma izsniegti pašvaldību struktūrām, t.sk. 249,1 milj. euro – pašvaldībām.

3.3.2. Valsts aizdevumi valsts struktūrām

Valsts aizdevumi 40,5 milj. euro apmērā jeb 13% no kopējā valsts aizdevumu apjoma izsniegti valsts struktūrām kontrolētiem un finansētiem komersantiem²³, t.sk. 40,5 milj. euro apmērā izsniegti AS „Attīstības finanšu institūcija „Altum” valsts atbalsta programmu īstenošanai (mazie un vidējie uzņēmumi, lauksaimniecība, jaunuzņēmumi u.c.) un 1,9 milj. euro apmērā – zinātniskajiem institūtiem un augstskolām ES līdzfinansēto projektu īstenošanai (pētniecības infrastruktūras attīstībai, energoefektivitātes paaugstināšanai ēkās u.c.).

3.3.3. Valsts aizdevumi nefinanšu sabiedrībām²²

Valsts aizdevumi 29,3 milj. euro apmērā jeb 9% no kopējā valsts aizdevumu apmēra izsniegti nefinanšu sabiedrībām, t.sk. 27,0 milj. euro valsts aizdevumi pašvaldību kapitālsabiedrībām ES līdzfinansēto projektu īstenošanai, lai nodrošinātu tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanu (siltumapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas projektu īstenošanai u.c.).

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

3.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

5. tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts

aizdevumu un galvojumu vadībā Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām – valsts aizdevumu vadību un galvojumu izsniegšanu un uzraudzību.

2022. gadā saņemti 35 privātpersonu²⁴ aizdevumu pieteikumi. Pakalpojuma izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojuma izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības.

Rezultāta	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2022. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Nodrošināts uz klientu orientēts valsts aizdevumu izsniegšanas un uzraudzības process ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem.	1.1. Pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu aizņēmumu apmērs no Valsts kases nav mazāks par 85 % (% no kopējā pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu aizņēmumu apmēra).	85	100
	1.2. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti valsts aizdevumu procesa īstenošanā nav zemāka par 85 % (% no aptaujāto klientu skaita ²³).	85	94
2. Nodrošināta savlaicīga un pareiza kredīta kvalitātes novērtēšana un uz tā pamata izveidoto uzkrājumu pietiekamība iespējamo zaudējumu segšanai.	2.1. Aizņēmējam, kurš nav veicis valsts aizdevuma vai valsts galvotā aizdevuma līgumā paredzēto kārtējo pamatsummas vai procentu maksājumu, iepriekš izveidoti uzkrājumi vismaz neveiktā maksājuma apmērā (% no visiem gadījumiem).	100	100

²³Saskaņā Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

²⁴Publisko tiesību juridiska persona, privāto tiesību juridiska persona (kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 %, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65 %, augstskolas un zinātniskie institūti (atvasinātas publiskas personas), ostu pārvaldes.

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.6. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.-2022. gadam ieviešanu valsts aizdevumu un galvojumu vadībā un tālākā attīstība

Darbības virziena mērķis un rādītāji – sasniegti.

Paveiktais darbības virziena mērķa īstenošanai

1. Nodrošināt operatīvu valsts aizdevumu sniegšanas un apkalpošanas procesu, saglabājot dominējošo lomu pašvaldībām un pašvaldību kapitālsabiedrībām ar pašvaldību galvojumu izsniedzamo aizdevumu jomā.
 - Pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu aizņēmumu apmērs no Valsts kases sasniedza 100 % no kopējā pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu aizņēmumu apmēra;
 - valsts aizdevumu procesa pilnveidei veikti pasākumi tā digitalizēšanā, kas nodrošina ātrāku un caurskatāmāku, uz mūsdienu standartiem atbilstoša pakalpojuma sniegšanas principiem balstītu valsts aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, vienlaikus mazinot administratīvo slogu.
2. Nodrošināt klientu apmierinātību ar valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas procesu, nodrošinot šī pakalpojuma un konsultāciju pieejamību elektronisko pakalpojumu sistēmā *eAizņēmumi*.

Klientu apmierinātība ar saņemto valsts aizdevumu pakalpojuma kvalitāti sasniedza 94 %, kas norāda uz pareizu Valsts kases uzņemto virzienu aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas procesa digitalizēšanā, izveidojot to klientiem intuitīvi uztveramu.
3. Nodrošināt valsts galvojuma uzraudzības procesu.
 - Veikta regulāra valsts galvoto projektu realizētāju finansiālā stāvokļa analīze un kredītriska uzraudzība;
 - operatīvi un kvalitatīvi veiktas nepieciešamās darbības galvojuma sniegšanai Ukrainas atbalstam.

Būtiskākie secinājumi jaunajam stratēģiskās plānošanas periodam (2023.-2026. gads)

- Lai veicinātu ilgtspējīgo finanšu tirgus segmenta attīstību Latvijā un virzību uz klimata neitralitāti, Valsts kase izsniegs ilgtspējīgus valsts aizdevumus projektiem, kas vērsti uz klimata pārmaiņu negatīvās ietekmes mazināšanu;
- turpināt valsts aizdevumu procesa pilnveidi un digitālo transformāciju, nodrošinot augstu pakalpojuma elektronizācijas pakāpi un efektīvu datu izmantošanu.

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

Darbības virziena mērķis

Organizēt un standartizēt sertifikācijas iestādes funkciju izpildi tā, lai nodrošinātu piešķirējinstiitūciju un Latvijas Republikas normatīvajos aktos iekļauto prasību ievērošanu, savlaicīgu līdzekļu saņemšanu no piešķirējinstiitūcijām un minimizētu risku neatbilstoši veikto izdevumu deklarēšanai.

4.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences

Īstenojot ERAF, ESF, KF, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentu un Norvēģijas valdības finanšu instrumentu sertifikācijas iestādes funkcijas, Valsts kase nodrošina saņemtā un izlietotā finansējuma uzskaiti, sagatavo un iesniedz finansējuma piešķirējinstiitūcijai pārskatus, apstiprinot, ka deklarētie izdevumi atbilst normatīvo aktu prasībām, kā arī veic citus ar finanšu vadību saistītos pienākumus. Lai nodrošinātu deklarējamo izdevumu apstiprināšanu, Valsts kase, balstoties uz risku izvērtējumu, veic normatīvajos aktos paredzētās pārbaudes/ virskontroles, kā arī analizē tās rīcībā esošo informāciju un iespējamo ietekmi uz deklarējamo izdevumu attiecināmību, nepieciešamības gadījumā koriģējot deklarējamus izdevumus.

Sertifikācijas iestādei sadarbībā ar citām fondu vadībā iesaistītajām iestādēm ir svarīgi nepieļaut šaubīgu izdevumu deklarēšanu, lai saglabātu finansējuma piešķirējinstiitūciju uzticamību Latvijas vadības un kontroles sistēmai un nodrošinātu regulāru atmaksu saņemšanu. Publiskajā telpā izskanot arvien vairāk gadījumus par aizdomām par krāpšanos un konkurences normu pārkāpumiem ES fondu projektos, kā arī dažādiem citiem pārkāpumiem, t.sk. finansējuma saņēmēju vai to sadarbības partneru iekļaušana sankciju sarakstos, ir būtiski nodrošināt savlaicīgi reaģējošu vadības un kontroles sistēmu.

Lai mazinātu manuālās darbības, kā arī maksimāli izmantotu Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā pieejamos datus, ir būtiski meklēt jaunus sistēmas risinājumus pārskatu sagatavošanas funkcionalitātes pilnveidošanai.

4.2. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2020. gada plānošanas periodā

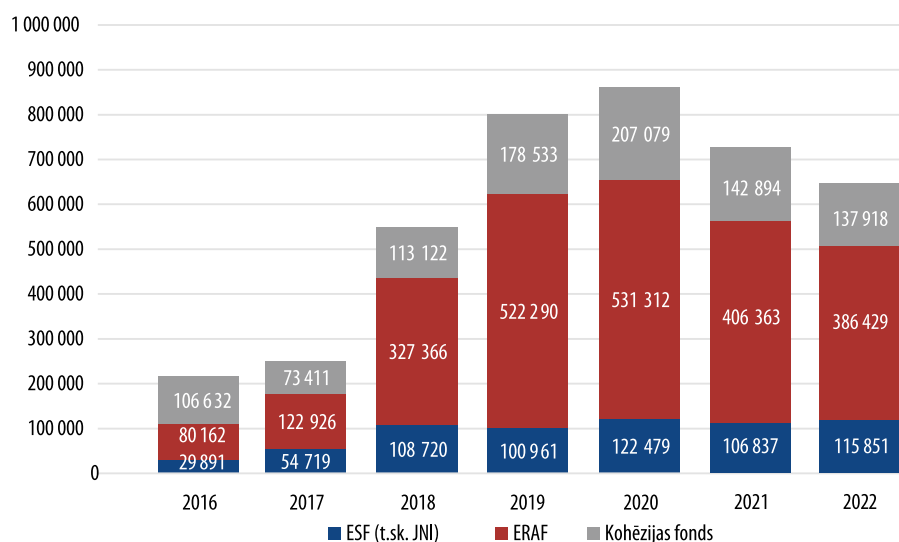
Šajā plānošanas periodā Eiropas Komisijas normatīvie akti²⁵ (Regula Nr. 1303/2013) paredz ikgadējo slēgšanas procedūru, līdz ar to maksājuma pieteikumi jāiesniedz par

kārtējo grāmatvedības gadu (periods 01.07.N-30.06.N+1) un, grāmatvedības gadam noslēdzoties, jāiesniedz kontu slēgums.

2022. gadā Valsts kase turpināja regulāri iesniegt maksājuma pieteikumus Eiropas Komisijai un saņemt maksājumus. Deklarējamo izdevumu apjoms 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, turpināja samazināties (sk. 18. attēlu), kas atbilst vadošās iestādes prognozētajam. Papildus deklarēto izdevumu apjomu ietekmēja ieturējumi, kas veikti, ņemot vērā izdevumu attiecināmības riskus, kurus konstatēja kontrolējošās iestādes (t.sk. Eiropas Komisijas auditori). Atbilstoši vadošās iestādes prognozēm, deklarējamo izdevumu apmērs 2023. un 2024. gadā pieaugs, ņemot vērā, ka 2023. gads ir noslēdzotais gads, kad finansējuma saņēmējs var veikt projekta izdevumus,

20 attēls.

Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu apjoms (tūkst. EUR)

līdz ar to līdz tam ir jāatrisina visi atvērtie jautājumi par izdevumu attiecināmību un jāpieņem lēmumi attiecībā izdevumiem, kas ir ieturēti drošas finanšu vadības nolūkos.

2022. gada 25. februārī Eiropas Komisijai iesniegta kontu slēguma dokumentācijas pakete par grāmatvedības gadu no 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 30. jūnijam:

- 1) Valsts kases kā sertifikācijas iestādes sagatavotais kontu slēgums²⁶;
- 2) Finanšu ministrijas kā vadošās iestādes sagatavotā pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums par iepriekšējo gadu;
- 3) Finanšu ministrijas kā revīzijas iestādes sagatavotais gada kontroles ziņojums un atzinums²⁷.

Eiropas Komisija 2022. gada 20. maijā to akceptēja, norādot, ka dokumentācija ir pilnīga, pareiza un patiesa.

4.3. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2021. gada Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam

Šī perioda ietvaros Latvijai pieejamais finansējums ir 94,4 milj. euro (t.sk. 9,0 milj. euro, kurus administrēs Finanšu instrumentu birojs un Innovation Norway). Latvija īsteno sešas programmas, kā arī Tehniskās palīdzības projektu un Divpusējās sadarbības fondu. Finanšu instrumentu birojam iesniegti starpposma finanšu pārskati, pieprasot donora valstīm 7 107 tūkst. euro. Par iesniegtajiem pārskatiem saņemtas atmaksas pilnā apmērā.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar kuru paredz kopīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006.

²⁶ Regulas Nr. 1011/2014 12. pielikums – pārskats par maksājuma pieteikumu Eiropas Komisijai iekļautajiem darījumiem.

²⁷ Par izveidotās sistēmas darbības efektivitāti, Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu attiecināmību un atbilstību normatīvajiem aktiem, pārskatos (tai skaitā pārvaldības deklarācijā) sniegtās informācijas patiesumu un objektivitāti.

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

4.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā

Šī perioda ietvaros Latvijai pieejamais finansējums ir 94,4 milj. *euro* (t.sk. 9,0 milj. *euro*, kurus administrē Finanšu instrumentu birojs un Innovation Norway). Latvija īsteno sešas programmas, kā arī Tehniskās palīdzības projektu un Divpusējās sadarbības fondu. Finanšu instrumentu birojam iesniegti starpposma finanšu pārskati, pieprasot donora valstīm 7 107 tūkst. *euro*. Par iesniegtajiem pārskatiem saņemtas atmaksas pilnā apmērā.

4.5. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.–2022. gadam ieviešanu ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā un tālākā attīstība

Darbības virziena mērķis un rādītāji – sasniegti.

Paveiktais darbības virziena mērķa īstenošanai

1. Nodrošināt regulāru ES fondu maksājumu plūsmu no Eiropas Komisijas, savlaicīgi iesniedzot attiecināmo izdevumu pārskatus.
 - Saņemts ikgadējs ārējo auditoru pozitīvs novērtējums par sertifikācijas iestādes vadības un kontroles sistēmu;
 - visi līdzekļu pieprasījumi un pārskati tika sagatavoti, ievērojot drošās finanšu vadības principus un normatīvo aktu parsības, un par tiem ir saņemtas līdzekļu atmaksas pilnā apmērā, līdz ar to nodrošinot regulāru no piešķirēj institūcijām saņemto maksājumu plūsmu.

2. Efektivizēt Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmas funkcionalitāti pārskatu sagatavošanai.

Lai pilnveidotu maksājumu pieteikuma un kontu slēguma sagatavošanas funkcionalitāti Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā un tās atbilstību Eiropas Komisijas prasībām, sadarbībā ar Centrālo un finanšu līgumu aģentūru īstenota virkne uzlabojumu, kā rezultātā nodrošināta neatbilstību korekta atspoguļošana pārskatos, kā arī šo darījumu izsekojamība trešajām pusēm, gadījumos, kad tās ir konstatētas maksājuma pieprasījumos, kas apmaksāti vairākās daļās. Nodrošināta iespēja automātiski pielasīt pārskatā papildu konstatētās neatbilstības (pirms tam precizējumi tika veikti manuāli), kā arī nodrošināta jaunā REACT–EU finansējuma korekta atspoguļošana pārskatos.

3. Nodrošināt valsts galvojuma uzraudzības procesu.

Nodrošināti pasākumi jaunā ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda grāmatvedības iestādes vadības un kontroles sistēmas izveidei: sniegts atbalsts Finanšu ministrijai normatīvo aktu izstrādē, sniegti priekšlikumi Centrālajai un finanšu līgumu aģentūrai par nepieciešamajiem uzlabojumiem datu analīzes veikšanai un nepieciešamajām izmaiņām Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmas pārskatu sagatavošanas nodrošināšanai.

Būtiskākie secinājumi jaunajam stratēģiskās plānošanas periodam (2023.–2026. gads)

- Līdz ar 2014.–2020. gada ES fondu attiecināmības perioda beigām (31.12.2023.) sadarbībā ar iesaistītajām iestādēm ir jāveic nepieciešamie pasākumi programmas slēgšanai;
- Valsts kase veiks grāmatvedības iestādes funkcijas 2021–2027. gada ES fondu ietvaros, kas kopumā ir līdzīgas sertifikācijas iestādes funkcijām, kā arī atbilstoši ietvarlīguma projektam ir plānots, ka Valsts kase veiks maksājuma iestādes funkcijas Šveices sadarbības programmas otrajam periodam (2019.–2029. gads). Lai nodrošinātu šīs jaunās funkcijas, ir jāizveido vadības un kontroles sistēma, ievērojot labo praksi, standartizējot pārbaudes metodes un izmantojot procesu digitalizēšanas iespējas.

²⁸ Novērtējuma kategorijas atbilstoši ES fondu vadību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem ("1" – darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi; "2" – darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi; "3" – darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi; "4" – nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi).

²⁹ Ārējo auditoru novērtējums par ES fondu un EEZ/ Norvēģijas finanšu instrumentu sertifikācijas iestādes vadības un kontroles sistēmu ir "1", kas pārsniedz plānoto rādītāja vērtību.

5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums

Darbības virziena mērķis

Atbilstoši ES dalībvalstu labākajai praksei un Ministru kabineta lēmumam vidējā termiņā izveidot vienoto pakalpojumu centru, standartizētu grāmatvedības uzskaites pakalpojumu sniegšanai valsts tiešās pārvaldes iestādēm, izmantojot integrētu personālu uzskaites, grāmatvedības uzskaites un budžeta izpildes informācijas sistēmu, tādējādi nodrošinot efektīvu un racionālu resursu izmantošanu un ticamus, kvalitatīvus un atkalizmantojamus datus.

5.1. Pakalpojuma sniegšana un attīstības tendences

Atbilstoši virzībai uz mazu un efektīvu valsts pārvaldi, t.sk. centralizējot atbalsta funkcijas, Valsts kase turpina sniegt un attīstīt grāmatvedības uzskaites pakalpojumu virknei valsts budžeta iestāžu, nodrošinot tām vienādotu darījumu uzskaiti, veicinot vadības lēmumu pieņemšanai nepieciešamās informācijas viendabību un datu kvalitāti, finanšu pārskatu sagatavošanu atbilstoši vienotiem pamatprincipiem, kā arī uztur informācijas sistēmu personāla datu uzskaiti un operatīvai informācijas apmaiņai.

Pakalpojuma ilgtermiņa attīstības mērķis ir atbilstoši ES dalībvalstu labākajai praksei izveidot vienotu pakalpojumu centru standartizētu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanai valsts iestādēm, izmantojot integrētu personālu uzskaites, grāmatvedības uzskaites un budžeta izpildes informācijas sistēmu, tādējādi nodrošinot efektīvu un racionālu resursu izmantošanu un ticamus, kvalitatīvus un atkalizmantojamus datus.

Valsts tiešās pārvaldes atbalsta funkciju tālākai centralizēšanai realizēts ES Tehniskā atbalsta instrumenta projekts "Valsts pārvaldes vienoto pakalpojumu centra attīstība Latvijā" (*Development of the shared services centre system for Public sector in Latvia*), ko Strukturālo reformu atbalsta programmas ietvaros īstenoja Valsts kanceleja un Valsts kase sadarbībā ar Eiropas Komisiju, piesaistot starptautisko konsultāciju uzņēmumu SIA "PricewaterhouseCoopers". Projekta ietvaros veikta visaptveroša analīze un sagatavoti priekšlikumi vienoto pakalpojumu centra ekosistēmas izveidei, ietverot piemērotāko valsts tiešās pārvaldes atbalsta funkciju (grāmatvedības, personāla lietvedības, finanšu vadības un cilvēkresursu vadības) centralizācijas modeli, iestāžu centralizācijas tvērumu un priekšlikumus pakāpeniskai iestāžu pārejai uz to, izstrādātus augsta līmeņa standartizētus un vienotus sadarbības procesus visā

valsts pārvaldē to ieviešanai centralizētā informācijas sistēmas risinājumā. Balstoties uz projekta rezultātiem, izstrādāts konceptuālais ziņojums "Par vienoto pakalpojumu centra izveidi" izskatīšanai Ministru kabinetā, kurā sniegta visaptveroša un neatkarīgu konsultantu validēta analīze, lai Ministru kabinets pieņemtu lēmumu par Vienoto pakalpojumu centra izveidi, centralizācijas tvērumu, laika grafiku, finansēšanas modeli un sasniedzamajiem rezultātiem īstermiņā un ilgtermiņā.

2022. gadā Valsts kase kopumā sniedza grāmatvedības uzskaites pakalpojumu 12 valsts budžeta iestādēm: Valsts kancelejai, Valsts administrācijas skolai, Pārresoru koordinācijas centram³⁰, Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Finanšu ministrijai, Iepirkumu uzraudzības birojam, Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai, Valsts kasei, Valsts ieņēmumu dienestam, Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai, Fiskālās disciplīnas padomei un Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.

5.2. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultātie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā

9. tabula

Darbības rezultātu rezultātie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2022. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Sniegts grāmatvedības uzskaites pakalpojums valsts budžeta iestādēm.	1.1. Valsts budžeta iestādes, kurām Valsts kase sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumu (skaits) ³¹ .	11	12
2. Apzinātas Valsts kases klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti sniegtie pakalpojumi.	2.1. Apmierinātība ar saņemto grāmatvedības uzskaites pakalpojuma kvalitāti nav zemāka par noteikto skaitlisko vērtību (%) ³² .	70	84
3. Informācijas sistēmas pašapkalpošanās portāla moduļu vienota lietošana.	3.1. Informācijas sistēmas pašapkalpošanās portāla moduļu izmantojamība (% no kopējā iestādei attiecināmā moduļu skaita).	97	99

³⁰ Likvidēts, no 2023. gada pievienojot Valsts kancelejai.

³¹ Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība var tikt precizēta atbilstoši pieņemtajiem lēmumiem par pakalpojuma turpmāko attīstīšanu.

³² Saskaņā ar Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums

5.3. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.-2022. gadam ieviešanu grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā un tālākā attīstība

Darbības virziena mērķis un rādītāji – sasniegti.

Paveiktais darbības virziena mērķa īstenošanai

1. Sniegt standartizētu grāmatvedības uzskaites pakalpojumu valsts budžeta iestādēm, nodrošinot klientu apmierinātību.
 - 2022. gadā Valsts kase sniedza grāmatvedības uzskaites pakalpojumu 12 valsts budžeta iestādēm;
 - apmierinātība ar saņemto grāmatvedības uzskaites pakalpojuma kvalitāti 2022. gadā sasniedza 84 %, pārsniedzot plānoto.
2. Sadarbībā ar Valsts kanceleju līdz 20.12.2022., pamatojoties uz ES Tehniskā atbalsta instrumenta projekta ietvaros sasniegtajiem rezultātiem, sagatavot un finanšu ministram noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā konceptuālo ziņojumu “Vienoto pakalpojumu centra koncepts”
 - Sadarbībā ar Valsts kanceleju Valsts kase 2021. gadā sagatavoja informatīvo ziņojumu “Par grāmatvedības un personāla lietvedības funkciju centralizāciju valsts pārvaldē”, kurā informēts par veikto pētījumu par esošo grāmatvedības un personāla lietvedības procesu centralizācijas pakāpi, sagatavots pieteikums un iegūts apstiprinājums no Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta par vienoto pakalpojumu centra izveides priekšizpēti Tehniskā atbalsta instrumenta ietvaros, reforma konceptuāli iestrādāta un saskaņota “Latvijas Atveseļošanās un noturības mehānisma plānā un Digitālās transformācijas pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam”, kā arī izklāstīti turpmākie soļi centralizācijas īstenošanā un vienoto pakalpojumu centra izveidē;
 - realizēts ES Tehniskā atbalsta instrumenta projekts Valsts pārvaldes vienoto pakalpojumu centra attīstība Latvijā, sadarbībā ar Valsts kanceleju un Eiropas Komisiju, piesaistot starptautisko konsultāciju uzņēmumu SIA “PricewaterhouseCoopers”, izmantojot Strukturālo reformu atbalsta programmu;
 - projekta ietvaros veikta visaptveroša analīze un sagatavoti priekšlikumi vienoto pakalpojumu centra ekosistēmas izveidei, ietverot piemērotāko valsts tiešās pārvaldes atbalsta funkciju (grāmatvedības, personāla lietvedības, finanšu vadības un cilvēkresursu vadības) centralizācijas modeli, iestāžu tvērumu centralizācijas modeli un priekšlikumus pakāpeniskai iestāžu pārejai uz to, izstrādātus standartizētus un vienotus procesus visā valsts pārvaldē to ieviešanai centralizētā informācijas sistēmas risinājumā. Balstoties uz projekta rezultātiem, izstrādāts konceptuālais ziņojums Par vienoto pakalpojumu centra izveidi izskatīšanai Ministru kabinetā, kurā sniegta visaptveroša un neatkarīgu konsultantu validēta analīze, lai Ministru kabinetā pieņemtu lēmumu par Vienoto pakalpojumu centra izveidi, centralizācijas tvērumu, laika grafiku, finansēšanas modeli un sasniedzamajiem rezultātiem īstermiņā un ilgtermiņā.

Būtiskākie secinājumi jaunajam stratēģiskās plānošanas periodam (2023.-2026. gads)

- Atbilstoši virzībai uz mazu un efektīvu valsts pārvaldi un atbalsta funkciju centralizāciju Valsts kase turpina sniegt un attīstīt grāmatvedības uzskaites pakalpojumu valsts tiešās pārvaldes iestādēm;
- pakalpojuma ilgtermiņa attīstības mērķis ir atbilstoši ES dalībvalstu labākajai praksei izveidot vienotu pakalpojumu centru, kurā nodrošina standartizētus un centralizētus valsts pārvaldes atbalsta funkciju pakalpojumus iestādēm, lai veicinātu efektivitāti, digitalizāciju un valsts līdzekļu optimālu izlietojumu. Valsts kase iestādēm nodrošinās vienotu informācijas sistēmas risinājumu budžeta plānošanā un finanšu vadībā, kā arī nodrošinās finanšu grāmatvedības uzskaites pakalpojumu, centralizējot gan šobrīd esošās grāmatvedības amatu slodzes, gan informācijas tehnoloģiju risinājumus.

6. Iestādes pārvaldība

Darbības virziena mērķis

Veidot mūsdienīgu valsts pārvaldes iestādi ar profesionāliem, inovatīviem, uz pašattīstību un sadarbību vērstiem darbiniekiem atbalstošā darba vidē Valsts kases stratēģisko mērķu sasniegšanai.

6.1. Valsts kases finansējums un tā izlietojums

Valsts kases budžetā resursus izdevumu segšanai 2022. gadā veidoja dotācija no vispārējiem ieņēmumiem.

Valsts kase 2022. gadā (Finanšu ministrijas resora ietvaros) īstenoja šādas pamatbudžeta programmas un apakšprogrammas:

- 1) 31.00.00 programmu "Budžeta izpilde un valsts pārāda vadība":
 - 31.01.00 apakšprogrammu "Budžeta izpilde";
 - 31.02.00 apakšprogrammu "Valsts pārāda vadība";
- 2) 41.03.00 apakšprogrammu "Iemaksas starptautiskajās organizācijās";
- 3) 63.20.00 apakšprogrammu "Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014–2020)";
- 4) 71.05.00 apakšprogrammu „Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta apgūšanai”;
- 5) 99.00.00 programmu "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums".

Apakšprogrammas "Budžeta izpilde" mērķis ir nodrošināt efektīvu un saimniecisku valsts kopbudžeta izpildi un uzraudzību, un Valsts kases sniegto pakalpojumu atbilstību labākajai finanšu vadības praksei.

Apakšprogrammas "Valsts pārāda vadība" mērķis ir savlaicīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām valsts pārāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību.

Apakšprogrammas "Iemaksas starptautiskajās organizācijās" mērķis ir nodrošināt Latvijas Republikas finanšu saistību izpildi, savlaicīgi un pilnā apmērā veicot ikgadējos dalības maksājumus starptautiskajās finanšu organizācijās, kā arī veicot maksājumus to starptautisko finanšu institūciju kapitālā un/ vai rezervēs, kur Latvijas Republika ir kapitāldaļu turētāja, nodrošinot uzņemto saistību izpildi, t.sk. Latvijas dalību Starptautiskā Valūtas fonda finansēšanas mehānismā "Finanšu darījumu plāns".

Apakšprogrammas "Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014–2020)" mērķis nodrošināt finansējumu ESF finansēta projekta īstenošanai. Projekta mērķis ir celt Valsts kases kapacitāti, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu ES fondu sertifikācijas iestādes funkciju izpildi, kā arī celt sertifikācijas iestādes darbinieku kvalifikāciju, apmeklējot mācības, konferences, seminārus un citus pasākumus.

Apakšprogrammas "Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu apgūšanai" mērķis ir nodrošināt finansējumu Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēta projekta īstenošanai.

Programmas "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" ietvaros:

- 1) tiek izmaksātas kompensācijas Ministru kabineta 2018. gada 17. jūlija noteikumu Nr. 421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas" 45.2. apakšpunktam – kompensāciju izmaksa politiski represētajām personām, kuru administratīvā izsūtīšana no Latvijas PSR atzīta par nepamatotu, un personām, kurām tika uzlikti paaugstināti nodokļi un nodevas, kam sekoja mantas atņemšana, izlikšana no mājām vai dzīvokļiem, vai kuras izvairījās no komunistiskā režīma politiskajām represijām, ja pret tām gatavotās politiskās represijas ir dokumentāri pierādītas;
- 2) piešķir līdzekļus valsts pamatbudžeta apropriācijās neparedzētiem izdevumiem katastrofu un dabas stihiju seku novēršanai, to radīto zaudējumu kompensēšanai, valsts pārvaldes uzdevumu nodrošināšanai gadījumos, ja netiek izpildītas līgumsaistības un no sadarbības partnera tiek iekasēts vai ieturēts līgumsods vai procentu maksājums par saistību neizpildi, citiem neparedzētiem gadījumiem un valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem.

6. Iestādes pārvaldība

10. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
(kopsavilkums pa visām (Finanšu ministrijas resora)
programmām, EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	236 264 037	214 270 094	213 490 710
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	236 264 037	214 270 094	213 490 710
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	233 220 320	182 081 087	181 463 540
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	231 758 482	181 185 369	180 608 581
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	11 154 108	11 801 235	11 382 414
2.1.2.	Procentu izdevumi	220 402 527	164 276 684	164 128 135
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	104 057	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	97 790	5 107 450	5 098 032
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 461 838	895 718	854 959
3.	Finansiālā bilance	3 043 717	32 189 007	32 027 170
4.	Finansēšana	-3 043 717	-32 189 007	-32 027 170
4.2.	Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	-3 043 717	-32 189 007	-32 027 170

6. Iestādes pārvaldība

11. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
“Budžeta izpilde un valsts parāda vadība” (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	232 816 955	176 749 875	176 146 834
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	232 816 955	176 749 875	176 146 834
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedojami un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	232 816 955	176 749 875	176 146 834
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	231 355 117	175 854 157	175 291 875
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	10 952 590	11 577 473	11 163 740
2.1.2.	Procentu izdevumi	220 402 527	164 276 684	164 128 135
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 461 838	895 718	854 959
3.	Finansiālā bilance	0	0	0
4.	Finansēšana	0	0	0

6. Iestādes pārvaldība

12. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Budžeta izpilde" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	9 622 101	9 602 999	9 324 998
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	9 622 101	9 602 999	9 324 998
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	9 622 101	9 602 999	9 324 998
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	8 160 263	8 707 281	8 470 039
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	8 160 263	8 707 281	8 470 039
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 461 838	895 718	854 959
3.	Finansiālā bilance	0	0	0
4.	Finansēšana	0	0	0
4.1.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	0	0	0

6. Iestādes pārvaldība

13. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Valsts parāda vadība" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	223 194 854	167 146 876	166 821 836
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	223 194 854	167 146 876	166 821 836
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	223 194 854	167 146 876	166 821 836
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	223 194 854	167 146 876	166 821 836
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	2 792 327	2 870 192	2 693 701
2.1.2.	Procentu izdevumi	220 402 527	164 276 684	164 128 135
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

6. Iestādes pārvaldība

14. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Iemaksas starptautiskajās organizācijās" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 141 507	32 296 457	32 125 202
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	3 141 507	32 296 457	32 125 202
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	97 790	107 450	98 032
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	0	0
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	0	0	0
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	97 790	107 450	98 032
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
3.	Finansiālā bilance	3 043 717	32 189 007	32 027 170
4.	Finansēšana	-3 043 717	-32 189 007	-32 027 170
4.1.	Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	-3 043 717	-32 189 007	-32 027 170

6. Iestādes pārvaldība

15. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai
(2014-2020)" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	172 389	200 633	196 755
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	172 389	200 633	196 755
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	172 390	200 633	196 755
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	172 390	200 633	196 755
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	172 390	200 633	196 755
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

6. Iestādes pārvaldība

16. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
“Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas
un Norvēģijas finanšu instrumentu apgūšanai” (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	29 129	23 129	21 919
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	29 129	23 129	21 919
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	29 129	23 129	21 919
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	29 129	23 129	21 919
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	29 129	23 129	21 919
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

6. Iestādes pārvaldība

17. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	104 057	5 000 000	5 000 000
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	104 057	5 000 000	5 000 000
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	Transferti	0	0	0
1.5.	Ziedoјumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	104 057	5 000 000	5 000 000
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	104 057	5 000 000	5 000 000
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	0	0	0
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	104 057	0	0
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbībā	0	5 000 000	5 000 000
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

Valsts iepirkumi

Valsts kasē iepirkumus veic saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, piemērojot atklātu konkursu, sarunu procedūru, iepirkumu saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9. pantu un 10. pantu. Iepirkuma veikšanai Valsts kases pārvaldnieks ar rīkoјumu izveido iepirkuma komisiju, kura ir kompetenta tā iepirkuma jomā, par kuru slēdz līgumu. Iepirkumus reģistrē un līgumu izpildi kontrolē Centralizētajā resursu vadības sistēmā *Horizon*. 2022. gadā Valsts kase veica desmit iepirkumus (neskaitot iepirkumus līdz 10 000 *euro* un iepirkumus, izmantojot Elektronisko iepirkumu sistēmas apakšsistēmu "e-pasūtījumi") un to rezultātā noslēdza līgumus par 3 213 086 *euro* bez PVN.

6. Iestādes pārvaldība

6.2. Darba vide

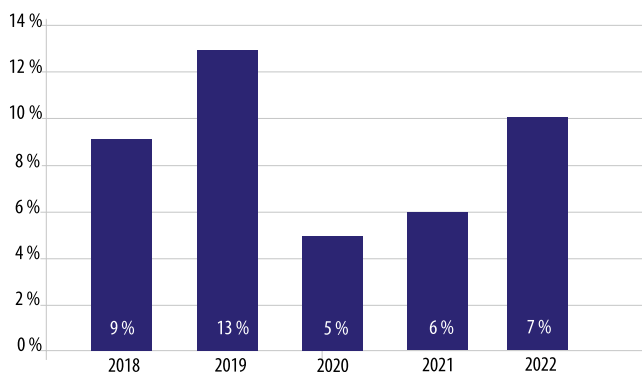
Valsts kases nodarbinātie funkciju un uzdevumu izpildi arī 2022. gadā turpināja nodrošināt galvenokārt attālināti, ievērojot Valsts kancelejas "Vadlīnijas elastīgā darba nodrošināšanai". Covid-19 pandēmijas ārkārtējās situācijas laikā ieviestais attālinātais darbs valsts pārvaldē, t.sk. Valsts kasē, nodrošinot Valsts kases funkciju izpildi un pakalpojumu nepārtrauktību, ļāvis ietaupīt finanšu līdzekļus (administratīvos un darba telpu uzturēšanas izdevumus), sekmēt digitālo transformāciju, ilgtspēju, t.sk. piesaistot darbam Valsts kasē speciālistus no Latvijas reģioniem, kā arī līdzsvarot darba un privāto dzīvi darbiniekiem, veidojot jaunu – modernu, iekļaujošu, efektīvu un elastīgu darba organizācijas modeli un kultūru, izstrādājot Valsts kases ilgtermiņa darba modeli. Projekta mērķis bija ne tikai pielāgoties mainīgajai darba videi un tiekties uz lietderīgu un efektīvu telpu izmantošanu (projekta realizācijas laikā pieņemot lēmumu atteikties no vienas Valsts kases biroja ēkas un struktūrvienību darba zonām), bet sekmēt arī darbinieku darba dzīves kvalitāti. Izstrādātais darba vides modelis paredz aktivitātes balstītu darba vidi, dodot iespēju darbiniekiem izvēlēties atbilstošāko un produktīvāko darba vidi konkrētu pienākumu veikšanai. Jaunajā birojā ir iespēja veikt dažādas aktivitātes un darbus, brīvi pārvietojoties pa darba telpām un strādājot tur, kur paveikt konkrēto uzdevumu ir visērtāk, ievērojot telpu funkcionālo zonējumu. Strādājot attālināti, svarīgs ir tehniskais nodrošinājums, tādēļ jaunajā darba modelī iekļautas tehnoloģijas, kas piemērotas dažādām darba vidēm, piemēram, atbilstošs aprīkojums hibrīdsanāksmju vadīšanai. Lai šīs modernās, aktivitātēs balstītās telpas un mūsdienīgos tehnoloģiskos risinājumus spētu izmantot maksimāli ērti un efektīvi, kā arī, lai darbinieki sasniegtu kopējos un individuālos mērķus, komunikācija, kultūra un darba kvalitātes vadība ir būtiska izstrādātā modeļa sastāvdaļa. Projektā rekomendēta strukturēta un skaidra pieeja iekšējās komunikācijas organizēšanai un savstarpējās sadarbības veicināšanai, kā arī izstrādāti pamatprincipi darba kvalitātes vadībai un skaidras sadarbības nodrošināšanai.

6.3. Personāls un personāla vadība

Valsts kasi raksturo pieredzējuši un zinoši darbinieki, kuri ikdienā demonstrē lojalitāti un tiekšanos uz visaugstākajiem kvalitātes standartiem. Kopumā konservatīvā sadarbības kultūra pārtop fokusētā, mērķtiecīgā un uz attīstību vērstā vidē. Galvenais pārmaiņu virzītājspēks ir jaunu ideju ieplūšana ar darbinieku mainību, atvērtība attīstībai un jaunām tendencēm, kā arī skaidra nākotnes vīzija.

21. attēls.

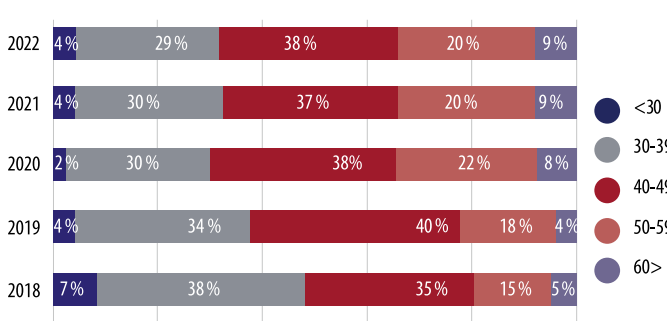
Atbrīvotā personāla īpatsvars no faktiski strādājošajiem nodarbinātajiem (2018.–2022. gads) (%)

Valsts kase var lepoties ar augstu organizācijas rekomendēšanas indeksu darbinieku vidū (eNPS=54), kas pierāda, ka darba devēja tēla attīstība un pārmaiņas iet roku rokā ar darbinieku redzējumu par iestādi. eNPS ir apliecinājums, ka iestādē ir izdevies izveidot uz attīstību vērstu sinerģiju starp pieredzi, jo vairāk nekā puse darbinieku darba stāžs ir ilgāks par desmit gadiem, un jaunpieņacējiem, jo veselīgā mainība ļauj Valsts kasē ieplūst darbiniekiem no dažādām vidēm un paaudzēm.

22. attēls.

Valsts kases personāla sadalījums pēc vecuma (2018.–2022. gads) (%)

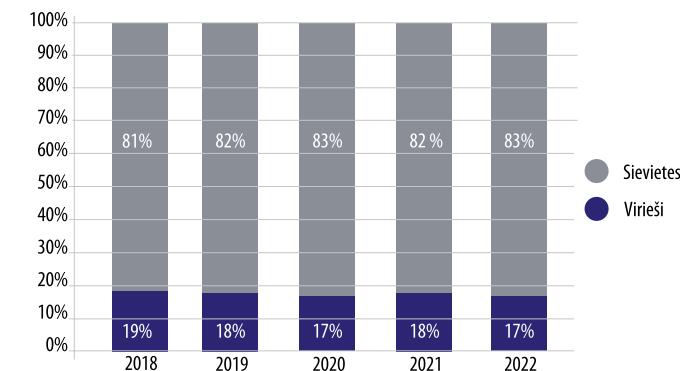

Papildus apmierinātībai un iesaistei Valsts kase, rūpējoties par darbinieku labbūtnību un labsajūtu, ik ceturksni pārliecinās par veicinošu un traucējošu sajūtu biežumu ikdienas darbā. Emocionālā klimata indeksa pētījumā skaidri redzams, ka veicinošās sajūtas (patstāvīgs, informēts, novērtēts, produktīvs un priecīgs) darbinieki vidēji izjūt būtiski biežāk nekā traucējošās sajūtas (izsmelts, norūpējies, stresa, apjukis, netaisnīgi).

2022. gadā Valsts kasē saglabājās nemainīgs amata vietu skaits (213). Vidējais nodarbināto skaits, ieskaitot ilgstošā prombūtnē esošos ierēdņus un darbiniekus, 2022. gadā bija 202, t.sk. 158 ierēdņi un 44 darbinieki. 95% nodarbināto pēdējā gada laikā ir apmeklējuši vismaz divas organizētas mācību vai attīstības sesijas. Kompetenču attīstības fokusā ir digitālās prasmes, kuras nepastarpināti korelē ar darba kvalitātes novērtējumu, un līderība, kur 2022. gadā uzsāka komandu vadītāju attīstības programma, lai stiprinātu vadītāja lomu kā virzītājspēku kompetenču attīstībā un mērķu sasniegšanā.

23. attēls.

Valsts kases personāla sadalījums pēc dzimuma (2018.–2022. gads) (%)

6. Iestādes pārvaldība

6.4. Kvalitātes, risku un informācijas drošības pārvaldība

Valsts kases kvalitātes vadības sistēma kopš 2006. gada ir sertificēta atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001 "Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības" prasībām. Gadu gaitā ir ieviesta un efektīvi uzturēta Valsts kases procesu vadība un uzraudzība, iestādes mērķu plānošana un sasniegšana, ārējo un iekšējo faktoru ietekmes pārraudzība, risku vadība, komunikācijas procesu organizētība, ieinteresēto pušu apzināšana un to prasību iekļaušana iestādes darbības procesos, kā arī darbinieku profesionalitāte, iesaiste un informētība par vadības lēmumiem.

Būtiska Valsts kases vadības procesu sastāvdaļa ir risku vadība, kas sekmē Valsts kases mērķu sasniegšanu un efektīvu procesu un projektu pārvaldību. Risku vadība Valsts kasē ir vērsta uz risku apzināšanu un samazināšanu līdz pieņemamam līmenim, potenciālo iespēju izmantošanu un labas pārvaldības principu ieviešanas veicināšanu.

Lai nodrošināt augstu Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitāti un drošību, īpašu uzmanību pievēršot informācijas apstrādes sistēmu darbības stabilitātei un uzticamībai, informācijas drošības pārvaldība ir viena no Valsts kases pastāvīgajām prioritātēm.

Integrētās Valsts kases kvalitātes vadības un informācijas drošības pārvaldības sistēmas sertificētas atbilstoši standarta ISO 9001:2015 un ISO 27001:2013 prasībām: 2022. gada februārī sekmīgi noritējis Valsts kases integrētās vadības sistēmas uzraudzības audits.

2022. gadā Valsts kases kvalitātes vadības sistēmas pilnveides izpētē analizēta organizāciju pieredze un labās prakses piemēri. Izpētes rezultāti apliecina, ka Valsts kasē izveidotā integrētā vadības sistēma (kvalitātes un informācijas drošības pārvaldība) nodrošina stabilu iestādes darbību, labu pamatu darbības nepārtrauktības nodrošināšanai un operatīvu rīcību krīzes situācijās. Savukārt labās prakses piemēri rāda, ka organizācijās ir izplatīta kombinētā pieeja – kur esošās procedūras sniedz garantu darbības atbilstībai, bet efektivitātes metodes sniedz attīstības iespējas un konkurētspējas nodrošināšanu. Izvērtējot Valsts kases iekšējās kontroles sistēmas ietvaru, par nākamo kvalitātes līmeni Valsts kases darbības attīstīšanai un virzībai uz ilgtspējīgu kvalitātes kultūru noteikts Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modelis (*European Foundation for Quality Management Excellence model (EFQM)*).

Turpinot pilnveidot projektu un attīstības pasākumu pārvaldību, t.sk. resursu plānošanu, patērētā laika uzskaiti un izpildes atskaites, Valsts kase izmanto *Redmine* rīku un gatavo *Power BI* rīkā veidotas izpildes atskaites, tādējādi vadībai ir datu un analīzes veidā pieejama dažādos griezumos strukturēta informācija.

6.5. Iekšējās kontroles sistēma

Valsts kases iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles veidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

Kontroles vides kultūru Valsts kase ir izveidojusi, nodrošinot darbības atbilstību kvalitātes vadības sistēmai un ētikas kodeksam, veicinot darbinieku iesaistīšanos iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā. Valsts kasē ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību. Valsts kasē risku vadība un kvalitātes vadība ir integrētas ikdienas darbībās un projektu vadībā, kas virza Valsts kases kontroles aktivitātes no korektīvām uz preventīvām. Valsts kases procesi un to īstenošanā realizējamās kontroles ir noteiktas iekšējās kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošos dokumentos.

Iekšējās kontroles sistēmu Valsts kase uzrauga, pielietojot procesu vadības pieeju, mērot procesu snieguma rādītājus, izmantojot stratēģiskās vadības procesu, analizējot Valsts kases darbības rezultātus, veicot iekšējos auditus, ieviešot auditu un citu novērtējumu rezultātā sniegtos ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai.

2022. gadā veiktie iekšējie auditi, kā arī auditu ieteikumu ieviešanas gaita liecināja, ka Valsts kases iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pietiekamu pārliecību, ka Valsts kases riski tiek vadīti un iestādes mērķi tiek sasniegti.

Iekšējās kontroles sistēma palīdz nodrošināt iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos un dokumentos noteiktajām prasībām.

Valsts kase pastāvīgi pilnveido procesus, ņemot vērā labākās prakses piemērus un finanšu sektora organizāciju pieredzi.

6.6. Komunikācija ar sabiedrību, klientu aptauja

Valsts kases tēlu veido profesionāli veikts komandas darbs, kopīgi radot iestādi, kurai uzticas un kuru novērtē.

Ņemot vērā Valsts kasē deleģētās funkcijas, tās komunikācija galvenokārt ir vērsta uz starpiestāžu pakalpojumu sniegšanu, klientu un citu ieinteresēto pušu³³ informēšanu, kā arī mērķtiecīgu sadarbības partneru attiecību vadību – informācijas sniegšanu ārvalstu un starptautiskajām finanšu institūcijām, kredītreitinga aģentūrām un vērtspapīru investoriem, kuri izmanto Valsts kases sniegto informāciju par valsts parāda vadību, rezultatīvajiem rādītājiem un nākotnes tendencēm un aktualitātēm Latvijas finanšu sektorā.

Valsts kase regulāri informē par tās kompetencē esošajiem jautājumiem: sagatavo un izplata preses relīzes, sniedz intervijas un atbild uz plašsaziņas līdzekļus interesējošiem jautājumiem.

Valsts kases tīmekļa vietnē www.kase.gov.lv pieejama informācija par iestādi un tās funkcijām, regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par Valsts kases aktualitātēm, nodrošināta iespēja elektroniski uzdot jautājumus, kā arī iesniegt iesniegumu. Tīmekļa vietnes apmeklētājiem tā ir iespēja saņemt operatīvu atbildi uz savu jautājumu, bet Valsts kasē – iespēja iepazīties ar klientus un ieinteresētās puses interesējošiem jautājumiem, nepieciešamības gadījumā sagatavojot plašāku informāciju ievietošanai gan tīmekļa vietnē, gan izplatīšanai klientiem un ieinteresētajām pusēm, kā arī identificēt un novērst potenciālās problēmas.

Lai aktīvāk veidotu divvirzienu komunikāciju ar iedzīvotājiem, sadarbības partneriem un citām ieinteresētajām pusēm, tādējādi veicinot izpratni par Valsts kases kompetences jomām, Valsts kase komunicē arī sociālajos tīklos *Facebook*, *LinkedIn*, *Twitter* un *YouTube*.

Radot drošu ieguldīšanas iespēja Latvijas iedzīvotājiem – krājobligācijas, kuru būtība ir nodrošināt iespēju ikvienam Latvijas iedzīvotājam iegādāties valsts vērtspapirus, tādējādi savu naudu uz laiku uzticot valstij, to iegādei izveidota tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv, kurā pieejama visa krājobligāciju iegādei nepieciešamā informācija un skaidrojumi.

³³ Persona vai personu grupa, kas tieši vai netieši var ietekmēt vai var tikt ietekmēta Valsts kases lēmuma vai rīcības rezultātā.

6. Iestādes pārvaldība

Lai novērtētu apmierinātību ar sniegtajiem pakalpojumiem un izzinātu klientu vajadzības, Valsts kase 2022. gadā sadarbībā ar pētījumu centru "SKDS" organizēja internetaptauju, lai izzinātu klientu un sadarbības partneru apmierinātību un identificētu nepieciešamās pakalpojumu pilnveides iespējas šādos darbības virzienos: Valsts budžeta izpilde, Valsts aizdevumu vadība, Grāmatvedības uzskaites pakalpojums, ES fondu un Norvēģijas finanšu instrumenta/ Eiropas ekonomikas zonas finanšu instrumenta sertifikācijas iestādes funkciju realizācija. Aptaujā piedalījās 1450 respondentu no visas Latvijas. 90 % e-pakalpojumu aptaujas respondentu ir apmierināti ar Valsts kases sniegtajiem pakalpojumiem, pārsniedzot stratēģijā izvirzīto rādītāju (85 %). Klientu ieteikumi un priekšlikumi izvērtēti un iekļauti Valsts kases pakalpojumu uzlabošanas un efektīvizēšanas attīstības pasākumos.

6.7. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji iestādes pārvaldībā

19. tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji iestādes pārvaldībā

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2022. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Inovatīvs, iesaistīts, uz rezultātu orientēts darbinieks.	1.1. Darbinieku iesaistes rādītājs (% no nodarbināto skaita).	85	86
2. Pilnveidots darbinieku zināšanas digitalizācijas jomā.	2.1. Apmeklētas mācības, pieredzes apmaiņa un citi pasākumi (% no nodarbināto skaita).	85	95
3. Izveidota darbiniekus motivējoša darba vide.	3.1. Darbinieku apmierinātība ar darba vidi (% no nodarbināto skaita).	85	86,7
4. Integrētās vadības sistēmas atbilstība ISO 9001 un ISO 27001 standartu prasībām.	4.1. Neatbilstību skaits sertifikācijas un uzraudzības auditos.	0	0
5. Uz klientu vajadzībām vērsti pakalpojumi, samazināts administratīvais slogs, kvalitatīvi e-pārvaldības risinājumi (nodrošināta pāreja uz e-rēķinu apriti valsts pārvaldē).	5.1. Piegādātāju iesniegto un izpildīto e-rēķinu apjoms Valsts kasē (% no iesniegtajiem rēķiniem).	80	11 ³⁴
6. Valsts kases klientiem nodrošināti ērti izmantojami un droši informācijas tehnoloģiju risinājumi.	6.1. Valsts kases klientu izmantoto informācijas sistēmu pieejamība darba laikā nav mazāka par 98 % (% no darba laika).	98	99,8
7. Efektīvizēta Valsts kases darbība.	7.1. Pārskatīti un optimizēti Valsts kases procesi, pielietojot efektīvizācijas metodes (procesu skaits).	5	5
8. Pilnveidota iestādes iekšējās kontroles sistēma.	8.1. Valsts kases darbības atbilstība sankciju likuma prasībām (%).	100	100

³⁴ Pēc e-rēķinu aprites risinājuma integrācijas izveidošanas secināts, ka Valsts kases pastāvīgie piegādātāji vēl nav gatavi iesniegt rēķinus e-rēķinu veidā. Paredzams, ka daži no piegādātājiem e-rēķinu apriti uzsāks 2023. gada otrajā pusē vai 2024. gadā. Tādējādi, lai arī risinājums ir ieviests, plānotais rezultatīvais rādītājs pagaidām nav sasniegts no Valsts kases neatkarīgu iemeslu dēļ.

6. Iestādes pārvaldība

6.8. Novērtējums par Valsts kases darbības stratēģijas 2020.-2022. gadam ieviešanu iestādes pārvaldībā un tālākā attīstība

Darbības virziena mērķis un rādītāji – kopumā sasniegti.

Paveiktais darbības virziena mērķa īstenošanai

1. Veicināt darbinieku izpratni par Valsts kases stratēģiskās attīstības virzību un mērķiem.

Uz Valsts kases attīstību vērsta mērķtiecīga iekšējā komunikācija nodrošina vadības un darbinieku (komandas) vienotu izpratni par Valsts kases stratēģiskajiem mērķiem, darbības principiem un vērtībām, sekmējot darbinieku iesaisti mērķu sasniegšanā.

2. Sekmēt darbinieku profesionalitātes un digitalizācijas zināšanu un prasmju attīstīšanu.

95 % nodarbināto 2022. gadā ir apmeklējuši vismaz divas organizētas mācību vai attīstības sesijas. Kompetenču attīstības fokusā ir digitālās prasmes, kuras nepastarpināti korelē ar darba kvalitātes novērtējumu, un līderība, 2022. gadā uzsākot komandu vadītāju attīstības programmu, lai stiprinātu vadītāja lomu kā virzītājspēku kompetenču attīstībā un mērķu sasniegšanā.

3. Izveidot ilgtspējīgu darba vidi ar motivētiem, efektīviem darbiniekiem.

Valsts kases nodarbinātie funkciju un uzdevumu izpildi nodrošina galvenokārt attālināti, ievērojot Valsts kancelejas "Vadlinijas elastīgā darba nodrošināšanai". Covid-19 pandēmijas ārkārtējās situācijas laikā ieviestais attālinātais darbs valsts pārvaldē, t.sk. Valsts kasē, nodrošinot Valsts kases funkciju izpildi un pakalpojumu nepārtrauktību, ļāvis ietaupīt finanšu līdzekļus (administratīvos un darba telpu uzturēšanas izdevumus), sekmēt digitālo transformāciju, ilgtspēju, t.sk. piesaistot darbam Valsts kasē speciālistus no Latvijas reģioniem, kā arī līdzsvarot darba un privāto dzīvi darbiniekiem, veidojot jaunu – modernu, iekļaujošu, efektīvu un elastīgu darba organizācijas modeli un kultūru.

4. Ievērot valsts pārvaldes labas pārvaldības principus³⁵, īpašu uzmanību vēršot uz atklātību pret sabiedrību un ievērojot datu aizsardzību.

Saņemts ikgadējs ārējo auditoru atzinums, ka Valsts kases integrētā vadības sistēma (kvalitātes un informācijas drošības pārvaldība) atbilst standarta ISO 9001:2015 un ISO 27001:2013 prasībām, ir efektīvi uzturēta un pārraudzīta un atbilst labajai praksei.

5. Nodrošināt piegādātāju iesniegto e-rēķinu automatiskās apstrādes iespējas Valsts kasē.

- Valsts kase, virzoties uz integrētu budžeta plānošanas, izpildes un grāmatvedības uzskaites procesu, izmanto strukturētus e-rēķinus, radot priekšnosacījumus saņemto pakalpojumu apmaksas robotizācijai;
- grāmatvedības uzskaites pakalpojumu saņemtajām iestādēm nodrošināta iespēja saņemt un e-rēķinus, papīra formas rēķinus aizstājot ar strukturētiem digitāliem datiem. Tas ļauj operatīvāk un efektīvāk apstrādāt ar arhivēt rēķinus, kas sekmē administratīvā sloga, kā arī kļūdu un krāpšanas iespēju samazināšanos;
- no 01.02.2023. Valsts kases iepirkuma nolikumos un līgumos definēta obligāta e-rēķinu iesniegšanas prasība.

6. Nodrošināt iekšējiem un ārējiem lietotājiem ērti izmantojamus un drošus informācijas tehnoloģiju risinājumus, uzturēt stabilu, integrētu un drošu informācijas sistēmu kopumu.

Valsts kases klientiem nodrošināti ērti izmantojami un droši informācijas tehnoloģiju risinājumi.

7. Pārskatīt un optimizēt Valsts kases procesus, tos vienkāršojot un digitalizējot.

- Pilnveidoti un optimizēti Valsts kases iestādes pārvaldības, grāmatvedības pakalpojuma un valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesi, automatizējot datu izgūšanas, apstrādes un analīzes procesus;
- pilnveidots un automatizēts darba laika uzskaites, apstiprināšanas un reģistrēšanas informācijas sistēmās process;
- optimizēts un automatizēts kontu salīdzināšanas process;
- pilnveidots līgumu izpildes uzraudzības process;
- automatizēts komisijas maksu aprēķināšanas process;
- optimizēts informācijas par sadarbības partneriem (valsts parāda vadības jomā) apkopošanas process;
- izveidots e-rēķinu aprites process iestādē, t.sk. klientiem, kuriem Valsts kase sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumu.

- Projekta "Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā transformācija" ietvaros pabeigti un ieviesti šādi nodevumi:
 - visi projektā paredzētie risinājumi Valsts kases sistēmās esošo valsts budžeta izpildes, valsts aizdevumu, valsts parāda saistību un naudas līdzekļu vadības darījumu datu automatiskai ielādei analītiskajos un prognozēšanas modeļos, kuri tiek izmantoti finanšu vadības lēmumu pieņemšanai, ievērojami samazinot šo datu apkopošanas un apstrādes darbietilpību;
 - *Business Intelligence* risinājums valūtas riska ikdienas uzraudzībai valsts parāda portfeļa vadības ietvaros.

Būtiskākie secinājumi jaunajam stratēģiskās plānošanas periodam (2023.-2026. gads)

- Izvērtējot Valsts kases iekšējās kontroles sistēmas ietvaru, par nākamo kvalitātes līmeni Valsts kases darbības attīstīšanai un virzībai uz ilgtspējīgu kvalitātes kultūru noteikts Eiropas Kvalitātes vadības fonda izcilības modelis (European Foundation for *Quality Management Excellence model (EFQM)*);
- veidot Valsts kasi par mūsdienīgu finanšu iestādi ar profesionāliem, proaktīviem un uz pašattīstību vērstiem nodarbinātajiem. Attīstīt darbinieku digitālās prasmes;
- izveidot ilgtspējīgu biroju saskaņā ar izstrādāto Valsts kases darba vides konceptu;
- pārskatīt un noteikt Valsts kases informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas attīstības principus un informācijas tehnoloģiju risinājumu attīstības virzienus;
- ievērojot, ka informācijas sistēmām ir dominējošā loma Valsts kases funkciju nodrošināšanā, būtiska nozīme ir pakalpojumu pilnveidei, to kvalitātes un pieejamības uzlabošanai, procesu digitalizēšanai un klientu pieredzes sekmēšanai. Atbilstoši pieredzei un valsts politikai, Valsts kase paplašinās atvērtā koda (*open source*) tehnisko risinājumu izmantošanu;
- sistemātiski un stratēģiski virzīt datu zinātnības attīstību;
- dažādu procesu atbalstam būtiski paplašināt uzdevumu un projektu pārvaldības sistēmas *Redmine* pielietojumu.

³⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. pants

Valsts kase

2022

2023. gada attīstības prioritātes

- 1) Valsts kases vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrāde.
- 2) Vienoto pakalpojumu centra juridiska ietvara izveide, kas ir daļa no Atveseļošanās un noturības mehānisma projekta "Valsts pārvaldes vienota valsts finanšu resursu plānošana un pārvaldības grāmatvedības pakalpojumu nodrošinājums, vienotās resursu vadības ieviešana", kura mērķis ir izveidot centralizētu platformu grāmatvedības, personāla lietvedības, budžeta plānošanas un finanšu vadības jomā valsts tiesās pārvaldes iestādēm, lai veicinātu efektivitāti, digitālo transformāciju un valsts līdzekļu optimizāciju.
- 3) Valsts kases pakalpojumu (kontu apkalpošanas, maksājumu, pārskatu, valsts aizņēmumu, grāmatvedības uzskaites u.c.) pieteikumu strukturētā datu veidā iesniegšanas Valsts kases ePakalpojumu portālā nodrošināšana, ievērojami efektīvizējot datu apstrādes procesu un būtiski samazinot Valsts kases darbinieku noslodzi šo datu apstrādē, kā arī būtiski samazinot kļūdaini iesniegtu pakalpojumu pieteikumu skaitu.
- 4) Valsts parāda, naudas līdzekļu vadības un finanšu risku procesu digitalizēšana.
- 5) Tālāka virzība uz inovatīviem un efektīviem pakalpojumiem, automatizējot procesus un izmantojot modernas tehnoloģijas un digitālās transformācijas iespējas.

Valsts kases 2022. gada publiskais pārskats

(ar Valsts kases 2020.-2022. gada darbības stratēģijas ieviešanas novērtējumu)